Proletari din toate țările, uniți-vă!

Rominia liberă

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÎNĂ

Anul XII Nr. 3181

4 pagini

20 bani

Sîmbătă

25 decembrie 1954

IN NUMĂRUL DE AZI

— MIHU DRAGOMIR: Un vestitor al vremilor noastre (pag. 2-a)

— IOAN GRIGORESCU: Delegații romini la Congresul scriitorilor sovietici (pag. 2-a)

— Solemnitatea înmînării premiilor laureaților Premiului de Stat al R.P.R. pe anul 1953 (pag. 3-a)

— AL. KISS: Foileton — Scrisoare deschisă directorului gospodăriei de stat Marghita (pag. 3-a)

— Convorbirea tov. N. S. Hrușciov cu John Bernal, om de știință și fruntaș al vieții publice din Anglia (pag. 3-a)

— Cel de al doilea Congres unional al scriitorilor sovietici (pag. 3-a)

— De la Tribunalul Suprem al U.R.S.S. (pag. 4-a)

— Acordurile de la Paris ilustrează tendința de război — Interviul acordat de feldmareșalul în rezervă Paulus (pag. 4-a)

— Dezbaterile din Adunarea Națională franceză (pag. 4-a)

— GH. IOSUB: Pentru binele Franței și al păcii (pag. 4-a)

Mai mult sprijin activității comitetelor de stradă

„Noi numim orașul nostru, oraș al florilor", spun cu mîndrie cetățenii orașului Tîrgu Mureș. Sînt și alte orașe în patria noastră care, fără să poarte această denumire, o merită pe deplin. Prin dragostea și strădania celor care le locuiesc ele și-au schimbat înfățișarea cunoscînd an de an o tot mai mare înflorire. Mobilizați de sfaturile populare prin intermediul deputaților, al comitetelor de stradă și al delegatelor de femei, mii de cetățeni iau azi parte activă la acțiunea de gospodărire a orașelor.

Create ca o urmare a aplicării prețioasei experiențe sovietice în acest domeniu, comitetele de stradă care au luat ființă în multe din orașele patriei noastre, s-au dovedit încă de la început a fi o formă puternică de strîngere a legăturii sfaturilor populare cu masele largi de cetățeni, de antrenare a acestora la activitatea obștească. Ele sînt alcătuite din cei mai vrednici cetățeni, aparținînd celor mai diverse domenii de activitate, muncitori, profesori, gospodine, tineri și bătrîni, care au arătat dragoste pentru cartierul lor, inițiativă și pricepere în problemele gospodărești.

Comitetele de stradă devin pe zi ce trece un însemnat sprijin în munca sfaturilor populare orășenești, un prețios și trainic mijloc de legătură a sfaturilor populare cu masele de alegători. Aceasta incumbă din partea comitetelor executive datoria de a îndruma și sprijini în mod permanent activitatea comitetelor de stradă. Procedînd astfel, numeroase sfaturi populare orășenești și-au asigurat prin comitetele de stradă atragerea a mii și mii de cetățeni la executarea lucrărilor edilitare, la acțiuni îndreptate spre întreținerea fondului de locuințe, descoperirea de noi resurse locale, înfrumusețarea cartierelor și amenajarea de noi spații verzi, îngrijirea și cultivarea loturilor individuale legumicole, etc.

In regiunea Cluj s-au organizat pînă în prezent 274 comitete, în regiunea Pitești 179, iar în Regiunea Autonomă Maghiară 279. In Capitală s-au ales 1834 comitete de stradă, adică unul de fiecare circumscripție electorală raională. Cît de însemnat este aportul pe care aceste comitete de stradă l-au adus în munca de gospodărire a Capitalei a relevat-o în mod clar o ședință recentă în care s-a analizat felul cum comitetele executive ale sfaturilor populare raionale din Capitală au îndrumat și sprijinit activitatea comitetelor de stradă. Cu acest prilej s-a stabilit că cele 1834 comitete de stradă cu un activ de aproape 17.000 cetățeni, îndrumate îndeaproape de comitetele executive ale sfaturilor populare raionale au antrenat în acest an la diferite acțiuni gospodărești 118.720 cetățeni. Ei au executat lucrări în valoare de aproape patru milioane și jumătate lei, aducînd în acest fel sfatului popular al Capitalei o economie considerabilă.

Pentru a da continuitate acestor realizări, pentru a strînge și mai mult legătura sfaturilor populare cu masele largi de oameni ai muncii și pentru atragerea într-o și mai mare măsură a acestora în activitatea obștească, sfatul popular al Capitalei a adresat cu acest prilej o chemare sfaturilor populare ale orașelor patriei noastre. Chemarea și-a aflat ecoul cuvenit și în curînd primele sfaturi populare orășenești ca cel din Tg. Mureș, Suceava, Pitești și altele au și răspuns, luîndu-și angajamentul să intensifice activitatea comitetelor de stradă pentru mobilizarea maselor de cetățeni la acțiunea de înfrumusețare și bună gospodărire a orașelor. Răspunzînd acestei chemări, sfaturile populare ale orașelor patriei noastre își iau însă implicit obligația de a lupta pentru îndeplinirea obiectivelor ei. Acest lucru nu se poate realiza dacă rolul și importanța comitetelor de stradă sînt subapreciate, cum se întîmplă de pildă în regiuni ca Galați, Constanța, Arad, unde sfaturile populare orășenești manifestă o atitudine de condamnabilă indiferență față de constituirea de astfel de comitete. Nu mai puțin grav este faptul că în unele regiuni comitetele de stradă deja existente activează slab sau aproape de loc. Comitetele executive ale unor sfaturi populare ca Oradea, Baia Mare, Bîrlad, Bacău și altele, neglijînd instruirea, îndrumarea și sprijinirea acestor comitete de stradă, desconsideră astfel importanța acestui prețios ajutor în munca sfaturilor populare.

E o datorie elementară a sfaturilor populare orășenești să îndrume comitetele de stradă chiar din clipa constituirii lor, să le ajute apoi la întocmirea planului de muncă ale cărui obiective trebuie să decurgă din însuși planul de muncă al sfatului popular orășenesc, să vegheze ca în cadrul comitetelor de stradă să domnească spiritul de muncă colectivă, să stimuleze și să întărească răspunderea membrilor comitetelor, organizînd dări de seamă ale acestora în fața cetățenilor. Trebuie organizate ședințe și întîlniri între președinții de comitete de stradă cu participarea șefilor de secții din cadrul comitetului executiv orășenesc. Aici se pot discuta nevoile din diferite domenii ale cartierului, se pot lua măsuri eficiente și stabili sprijinul pe care comitetul executiv orășenesc trebuie să-l dea comitetului de stradă pentru desăvîrșirea unor acțiuni.

Un rol însemnat în activizarea comitetelor de stradă îl au deputații. Cu experiența și priceperea lor în activitatea obștească, ei pot și trebuie să învețe comitetele de stradă cum să muncească. O sarcină asemănătoare revine delegatelor de femei și responsabililor pe circumscripții. Realizînd colaborarea acestor factori în cadrul circumscripției electorale, comitetele executive orășenești au în mînă cheia succeselor în acțiunile gospodărești întreprinse. Ea va ajuta comitetelor de stradă să adune în jurul lor active puternice de cetățeni, să lărgească astfel necontenit baza de masă a sfaturilor populare, chemînd la gospodărirea treburilor obștești milioane de oameni ai muncii.

Din toate colțurile patriei

Conferirea titlului de „Colectiv artistic Emerit din R.P.R." Orchestrei simfonice a Filarmonicii de Stat din București

Pentru merite deosebite în domeniul artei muzicale, Prezidiul Marii Adunări Naționale a R.P.R. a conferit Orchestrei simfonice a Filarmonicii de Stat din București, titlul de „Colectiv artistic Emerit din R.P.R.". (Agerpres)

In contul anului viitor

PETROȘANI (de la corespondentul nostru). — Pentru harnicii mineri de la Uricani primele ore de muncă ale zilei de 21 decembrie au fost ultimele ore de muncă pentru realizarea planului pe anul 1954. Încă din zorii acestei zile minerii de la Uricani au început să muncească în contul anului 1955. Această victorie este rodul muncii entuziaste depuse de colectivul minei Uricani pentru tot mai mult cărbune necesar întăririi și înfloririi patriei.

Brigăzi de mineri, cum sînt cele conduse de Martin Vereș, Alexandru Eisler, Ioan Beciu, Silviu Iovan și altele, au adus contribuții deosebite la îndeplinirea planului înainte de termen, depășindu-și lună de lună producția planificată cu peste 50 la sută.

Minerii din sectorul 3 al minei Lonea și-au îndeplinit și ei planul de producție pe anul 1954. Numeroase alte colective de mineri muncesc cu forțe sporite pentru ca, în aceste zile, să realizeze în întregime sarcinile de plan pe anul 1954.

★ ★

ORADEA (de la corespondentul nostru). — La sediul comitetului regional P.M.R. precum și la consiliul sindical regional Oradea continuă să sosească zilnic noi scrisori și telegrame, din cuprinsul regiunii, în care oamenii muncii din numeroase întreprinderi raportează cu mîndrie terminarea înainte de termen a sarcinilor de plan pe anul 1954.

Pînă acum asemenea vești au sosit din 18 întreprinderi și 14 cooperative meșteșugărești. Printre acestea se numără și întreprinderile „Avîntul", „AROVIT", „Metalo-Chimica", „Transilvania", „Drum nou", „Vasile Roaită", „Oxigen" și altele.

In prezent colectivele de muncă ale acestor întreprinderi produc primele produse în contul anului viitor.

Cercuri de citit

DEVA (de la corespondentul nostru). — Doar trei săptămîni au trecut de cînd în comuna Rapoltu Mare au luat ființă patru cercuri de citit. Conduse cu multă pricepere de țăranii muncitori Ion Groza, Stela Todea, Aurora Ștefănescu și Ion Berzunțeanu, cercurile de citit atrag, seară de seară, zeci de locuitori. La cercul de citit condus de Stela Todea s-au prelucrat proiectul de statut al întovărășirilor zootehnice pentru creșterea oilor, „Arăturile adînci de toamnă" și s-a citit în comun romanul „Descult".

De asemenea la cercurile conduse de Ion Groza și Aurora Ștefănescu s-au citit numeroase broșuri în legătură cu combaterea superstițiilor și articole din ziar în legătură cu metodele aplicate de fruntașii recoltelor bogate.

In prezent cercurile de citit din comuna Rapoltu Mare se pregătesc să organizeze discuții în cadrul cărora gospodarii fruntași ai comunei să arate cum își muncesc pămîntul și ce recolte au obținut.

Cu sprijinul întreprinderilor

BACAU (de la corespondentul nostru). — In prima decadă a lunii decembrie, mai multe întreprinderi din orașul Bacău au venit în ajutorul spitalului unificat de adulți, executînd unele reparații și confecționînd diferite obiecte necesare acestui spital. Astfel, Energo Combinat nr. 3 a executat reparația hidroforului și a făcut revizia instalației electrice sanitare de la farmacie. Fabrica de șuruburi „Muncitorul liber" a reparat arcul unei uși, a reparat plase de sîrmă pentru paturi, a confecționat o ușă metalică și un ventilator pentru spălătorie. Fabrica de cherestea „Horia, Closca și Crișan" a confecționat cuiere de lemn, suporturi pentru draperii, taburete pentru saloane, tăvi de lemn și altele.

Reparații și obiecte a executat și fabrica de hîrtie Steaua Roșie. Printre acestea se numără un reductor de sudură, coșuri necesare în saloanele bolnavilor și altele. In sprijinul spitalului au mai venit și Întreprinderea 205 Construcții, fabrica „Partizanul" și Intreprinderile Comunale Bacău.

Pentru viitor, s-a întocmit un plan concret de nevoile spitalului, de comun acord cu întreprinderile care îl vor sprijini în executarea lui.

Invățămîntul agricol de masă

In cursul lunii noiembrie a reînceput în întreaga regiune Suceava activitatea teoretică a cercurilor agrozootehnice din cadrul căminelor culturale și s-au pregătit condițiile pentru deschiderea formelor superioare ale învățămîntului agrotehnic de masă. In anul școlar 1954/1955 vor funcționa în regiune 217 cercuri agrozootehnice care vor îngloba un număr de peste 3000 cursanți. Cercurile agrotehnice deschise în raionul Fălticeni și o mare parte a cercurilor din raioanele Rădăuți, Gura Humorului, Trușești, Cîmpulung și Săveni, au trecut de curînd la studiul celei de a patra lecții despre „Pregătirea terenului în vederea însămînțărilor de primăvară".

In raionul Vatra Dornei activitatea cercurilor se axează în principal pe probleme zootehnice, iar în celelalte raioane s-au organizat și cercuri legumicole, pomicole, etc. după specificul locurilor respective. Toate aceste cercuri sînt frecventate cu viu interes de mase largi de țărani muncitori.

GEORGE ANDREI
Corespondent voluntar

Acolo unde a curs sîngele însetaților de pămînt și dreptate

Insemnări din satul Vulturești

Preț de o jumătate de ceas, cu mașina, după ce ai trecut podul de peste Olt la ieșirea din Drăgășani, dacă mergi pe șoseaua din stînga, ajungi în comuna Vulturești. Un sat lung, înșirat de-alungul șoselei.

E duminică, la vremea prînzului. Din mijlocul satului răzbat zvonuri de vioară și clarinet, întretăiate de chiote voinicești. E nuntă în sat.

Nu e greu să nimerești la moș Ion Giura. Il știu toți oamenii, ba chiar și copiii îl cunosc pe fostul „cap de rivoluție", cum spun ei.

— „Ce ai putea să spui, moș Ioane, despre răscoală?"

Tace un timp, apoi temîndu-se să nu te dezamăgească, răspunde: „Păi... așa a fost. Cum, știți și dvs. Ne ajunsese cuțitul la os. Pentru 5 pogoane luate în parte de la boier, trebuia să-i secer tot 5 pogoane și să-i dau și o mulțime de boabe. Pe urmă venea pîndăritul. Și, bașca, mușchii și limba porcului. Că ne întrebau copiii: „De ce porcul nostru n-are limbă, că noi am văzut că avea..." Pe urmă ploconele la felurite soroace. Trebuia să dai și boierului, lui Alexandru Iliescu și cocoanei unui arendaș. Nicu Moșoiu îl chema.

Pe urmă, ne-au învățat sărăcia, necazurile și umilințele să punem mîna pe furci...

Se zvonise că în țară sărăcimea ar fi pus stăpînire cu de-a sila pe pămînturile boierilor. Ne-am strîns și noi și ne-am dus la boier să-i cerem pămînt. Cînd a auzit boierul ce-i cerem, ne-a luat cu parul. Și avea, blestematul, pămînt de nu-i știa socoteala, avea trupuri de moșie la Linești, la Drăgoiești, la Trepteni, la Barlați".

...Pe măsură ce povestește, ochii albaștri și blînzi ai lui moș Ion se aprind și scapără fulgere oțelii.

Obida strînsă de veacuri în inimile oamenilor izbucnise, un șuvoi. Și mîinile bătătorite au prins pari, furci și șomoioage aprinse. Limbi mari de foc și suluri de fum negru au cuprins atunci conacul și acareturile arendașului Nicolae Moșoiu. In trupurile vlăguite se dezlănțuise mînia surdă și dorința de răzbunare. Cu fețele supte și ochii aprinși, răsculații din Vulturești au pornit și în capul celălalt al satului, să se răfuiască și cu boierul Alexandru Iliescu. După ce l-au găsit, i-au cerut mai întîi condicile. Condicile mari, cu nume multe și datorii de care nu se mai puteau plăti oamenii niciodată. Dar n-au apucat să se răfuiască. A venit armata. Din gloată au rămas cei mai dîrzi să înfrunte plumbii. Au tras în plin. Pe moș Ion Giura l-au lovit la laba piciorului.

...A doua zi, au venit la spital șiruri de care, încărcate cu oameni schilozi și năclăiți în sînge. A venit și boierul Alexandru Iliescu la spital. „Pe unul, își amintește moș Ion, l-a luat boierul de piept și a început să-l zgîlțîie, zbierînd: „Tu mă, lepădătură, tu ai vrut să iei averea mea?" Capul omului rănit se legăna ca o cîrpă. Apoi a căzut, greu, într-o parte. Omul și-a dat duhul în zgîlțîielile boierului: „Tu mă, lepădătură"... A chemat apoi pe doctor arătîndu-l pe Ion Giura: „Astuia să-i tăiați picorul de la genunchi. Să-l vadă alții olog, să le treacă poftа de jefuit averile..."

Și de atunci moș Ion nu mai are un picior, măcar că fusese rănit numai în labă.

Capii răscoalei, Constantin Stănescu, Radu Ion Stancu, Ion Pahonie, Ilie Stănici și alții au fost împușcați pe ripele de la Valea lui Alb. Se spune că boierul, în furia lui, ar fi dat ordin să fie împușcat și primarul Sandu Ceaușu pentru lipsă de grijă pentru acareturile boierești. Dar acesta a scăpat, dînd ofițerului un alt om în locul lui, pe Petre Negrici, ca să lasă la număr. Aci la Valea lui Alb se va așeza placa comemorativă.

Pe ripele de la Valea lui Alb, în grămada de leșuri căzute sub plumbii orînduirii haine, Constantin Stănescu, căpetenia răsculaților din comuna Vulturești, a înfruntat moartea pentru o viață mai bună. Din sîngele său și al celorlalți 11.000 care au mușcat pămînt sub gloanțele orînduirii haine, s-a plămădit mai tîrziu viața la care ei știau că au dreptul, dar nu știau cum să o împlinească.

Moș Ion terminase de depănat șirul acestor amintiri. Amintiri grele și dureroase. Amintiri care nu se pot uita și nu se vor uita niciodată. O fetiță cu ochii verzi și părul ca spicul grîului pîrguit ne da, sfioasă, tîrcoale. Era nepoata lui moș Ion Giura: „Se începe masa, îndrăzni. A zis nenea să vii și mata mai repede". Și într-adevăr atunci mi-am dat seama că moș Ion e îmbrăcat în straie de sărbătoare. Se pregătea tocmai să plece la nuntă, cînd l-am ținut eu de vorbă. La început m-a rugat să merg și eu la nuntă. Apoi văzînd că mă las greu, moș Ion m-a luat pe sus: „Nu uita că nu e bine să te lei la hartă cu un cap de rivoluție. Păi așa crezi că merge"... Și m-a luat pe sus. „Iată, ăsta e ginerele, tot Ion Giura îl cheamă, că mi-e nepot. Cam de vîrsta lui eram și eu... atunci...". Și așa, nuntaș fără voie, în sunetele și zumzetul cobzei, la un pahar de tămîios, moș Ion mi-a prezentat și alți meseni. Așa l-am cunoscut pe Ilie Porjan, nepotul lui Constantin Stănescu, căpetenia răsculaților din 1907 din Vulturești pe moș Ion Popa, care era flăcăiandru pe vremea răscoalei, pe Gheorghe Cîrstea și Marin Trașcu, cei care adună cu sîrg iscălituri pentru alcătuirea unei întovărășiri în comună. Ciocnind cu moș Ion Giura am aflat despre viața nouă ce se clădește în sat. Cum tinerii Ion Catana și Elena Dorobanțu sînt studenți la Iași și București, cum Ion Mitrache, fost simplu țăran muncitor, este azi ofițer în armata nouă a țării, trup din trupul celor ce au stropit pămîntul țării cu sîngele lor pentru făurirea unei vieți mai bune.

FLORIN ANGHEL

In sprijinul pregătirii tractoarelor și mașinilor agricole

Ne vom strădui să le oferim condiții cît mai bune

Am aflat cu bucurie despre Hotărîrea luată de Consiliul de Miniștri de a detașa ingineri, maiștri și muncitori din industrie în S.M.T. și gospodării agricole de stat pentru a contribui prin munca lor la realizarea a cît mai multe produse agricole, la dezvoltarea agriculturii.

Și în raionul nostru, Botoșani, raion cu multe gospodării agricole colective, întovărășiri agricole și cu două gospodării agricole de stat vor veni muncitori și tehnicieni din industrie. Sprijinul pe care aceștia sînt gata să ni-l dea este încă o dovadă a grijii pe care o poartă guvernul și partidul ridicării agriculturii.

Noi, membrii comitetului executiv al sfatului popular raional Botoșani, vom ști să prețuim acest ajutor, asigurînd tovarășilor veniți din industrie toate condițiile pentru ca să se simtă bine în mijlocul nostru. Ne vom strădui să pregătim oaspeților noștri locuințele necesare, pentru a le crea posibilități de aprovizionare cu mărfuri agricole și industriale ca și alte condiții care să-i ajute să muncească cu spor.

In felul acesta, înțelegem să sprijinim această acțiune menită a duce la îmbunătățirea muncii S.M.T și a gospodăriilor agricole de stat. Ii așteptăm cu dragoste și le urăm din toată inima spor la muncă.

C. GHEORGHIU
Președintele comitetului executiv al sfatului popular raional Botoșani

Ajutorul nostru

Muncind cu avînt, colectivul de muncitori, tehnicieni și ingineri al uzinelor noastre a reușit să îndeplinească sarcinile de plan pe anul acesta în numai 11 luni. Pe poarta uzinelor noastre au ieșit, luînd drumul diferitelor unități agricole din țară, sute de mașini agricole date peste plan.

Colectivul uzinelor de mașini agricole „7 Noiembrie" din Craiova socotește o cinste sarcina de a contribui la ridicarea nivelului tehnic al agriculturii. Acest lucru a făcut ca un număr de 14 ingineri, tehnicieni și muncitori, cu o înaltă calificare, să răspundă cu bucurie la chemarea guvernului și partidului de a pleca în unitățile agricole socialiste, spre a le sprijini efectiv în munca de organizare și executare a reparațiilor la un mai înalt nivel tehnic.

Ca inginer tînăr, ieșit nu demult de pe băncile institutului, sînt dornic de a pune în practică cunoștințele căpătate în școală, de a împărtăși aceste cunoștințe și celor care muncesc în agricultură. Sînt convins că sprijinul nostru dat unităților agricole socialiste va contribui la dezvoltarea agriculturii, va ajuta pe cei ce muncesc pe ogoare să realizeze recolte mai bogate.

La gospodăriile agricole de stat Vîrtopu și Iancu Jianu unde plec, unități patronate de uzinele noastre, sînt hotărît să depun toate eforturile, toate cunoștințele și capacitatea mea de muncă pentru ca, împreună cu mecanizatorii de acolo, să executăm toate reparațiile la timp și la un înalt nivel tehnic, asigurînd în felul acesta desfășurarea în bune condițiuni a tuturor muncilor agricole.

Ing. ROMULUS DUMITRIU
Uzinele de mașini agricole „7 Noiembrie" Craiova

Vă așteptăm cu bucurie în mijlocul nostru!

In curînd, în stațiunea noastră vor sosi ingineri, maiștri și muncitori din fabrici și uzine, pentru a ne ajuta cu măestria și priceperea lor la îndeplinirea sarcinilor ce ne revin în repararea parcului de mașini și tractoare, pentru a ajuta mecanizatorii să-și ridice nivelul lor profesional. Pentru ca muncitorii, tehnicienii și inginerii pe care-i așteptăm să se simtă cît mai bine în stațiunea noastră și să aibă condiții bune de muncă, conducerea stațiunii a luat încă de pe acum o serie de măsuri.

Astfel, întrucît la noi există asemenea posibilități, am hotărît — de acord cu sfatul popular al comunei — să amenajăm pentru oaspeții noștri dragi una din încăperile stațiunii care a și fost dotată cu mobila necesară, precum și combustibil pentru încălzire. De asemenea, oaspeții au asigurată, prin cantina noastră, hrană bună și consistentă. In atelierele noastre de reparații avem condiții bune de muncă; prin sistemul nostru de încălzire centrală vom asigura muncitorilor căldura necesară.

Muncitorii din stațiunea noastră își petrec timpul liber la colțul roșu care este dotat cu o bibliotecă, aparat de radio, etc. Credem că și oaspeții noștri se vor simți bine aici, vor putea petrece ore plăcute alături de noi. Mai ales că ne pregătim să organizăm în cinstea lor diferite manifestații culturale și artistice în orele cînd nu vom fi ocupați cu munca din ateliere sau cu cursurile de pregătire profesională.

Vă așteptăm cu bucurie dragi tovarăși și sîntem pregătiți să vă primim cu toată dragostea în mijlocul nostru.

ZOLTAN BRAIZIC
Directorul S.M.T.-Tileagd, regiunea Oradea

★ ★ ★

PENTRU BUCURIA CELOR MICI

S-au deschis bazarele de jucării și cadouri. E o veste pe care nu se știe prin ce minune copiii au aflat-o chiar în prima zi. In grupuri numeroase, gălăgioși, copiii au împînzit bulevardul 6 Martie. Pe sub portalul grădinii Progresul, împodobit cu tradiționala figură a lui Moș Gerilă, intră ceas de ceas, de dimineață pînă seara, sute și mii de vizitatori.

Intr-un semicerc luminat feeric în fiecare seară, s-au deschis căsuțele-magazin pline cu tot ceea ce face bucuria copiilor. Cu o mare diversitate de culori, obiecte mari și mici așteaptă să fie cumpărate: costumașe și fulare, păpuși și iepurași, bibelouri și cărți cu basme, luminările colorate, mii de globuri strălucitoare...

Pe B-dul Magheru, lîngă sala „Patria", au sosit și anul acesta eroii basmelor. Printre copăcei și ciupercuțe se plimbă Motanul încălțat, Statu-Palmă-Barbă-Cot, Ursul, Scufița roșie... Sînt din carton, dar pentru cei mici au tot atîta farmec ca și atunci cînd mama sau educatoarea de la cămin le povestește peripețiile acestor personaje din basme.

★

Dar bazarele cu jucării nu sînt decît o părticică din noianul de surprize rezervate copiilor pentru sărbătoarea Anului Nou și a pomului de iarnă. In piața Republicii, acolo unde acum zeci de oameni trebăluiesc neîntrerupt de dimineață pînă seara, la alcătuirea orășelului copiilor, va fi o adevărată lume de basm.

Intrarea în orășelul copiilor se va face pe sub coloanele unui castel din cuburi. De aici se vor întinde în toate părțile orășelului ghirlande de lumini în zeci de culori. In castel, micii cumpărători vor găsi mii și mii de jucării, care de care mai atrăgătoare și mai iscusit meșteșugite. Alături se află castelul creioanelor colorate. Așa cum își poate închipui oricine, în acest castel se vor găsi spre cumpărare creioane colorate, pasteluri, acuarele și alte rechizite de desen. Intr-un castel asemănător celui din poveștile cu zmei și Ilene Cosînzene, se vor găsi cele mai noi scrieri de basme și povestiri pe care Moș Gerilă le-a adus anul acesta în dar copiilor cuminți și silitori. Moara de vînt, întîlnită în atîtea povestiri, va avea aripile luminate feeric. Din făina măcinată se vor face gogoși „la minut", în niște tigăi basculante, ingenios construite. Va mai fi aci un chioșc în formă de ceainic unde se vor vinde băuturi calde, un altul în formă de sticlă de lapte, un altul în formă de balon...

★

Lucrurile cele mai atrăgătoare din orășelul copiilor sînt totuși pomul de iarnă și radiotelevizorul lui Moș Gerilă.

De o înălțime impresionantă, pomul de iarnă va fi fastuos împodobit cu peste 3000 de jucării, cu nenumărate globuri luminoase de toate culorile și jocuri de artificii. Seara, la intervale scurte de timp, se vor descărca ca niște fulgere, dinspre vîrf, rîuri de lumină scînteietoare în zeci de culori. In jurul acestui pom se va învîrti un trenuleț electric, construit cu multă migală de muncitorii Atelierelor I.T.B. Din fereastra fiecărui vagon va zimbi cîte un personaj cunoscut din basme: Ochilă, Gerilă, Vulpoiul cel șiret... Și pentru ca copiilor să nu le pară rău că nu se pot plimba și ei cu un asemenea trenuleț, muncitorii de la întreprinderile „Acumulatorul", „Electromagnetica" și de la C.F.R. au construit și pentru ei un trenuleț tot electric, cu șase vagoane, care se va învîrti în jurul florii de piatră din minunatul basm siberian.

Lucruri la fel de vesele și plăcute vor întîlni copiii în zilele Anului Nou și în piața 28 Martie și în piața Gării de Nord.

Foto: NICU VASILE

UN VESTITOR AL VREMILOR NOASTRE

de MIHU DRAGOMIR

I

Intr-o seară de toamnă, la sfîrşitul veacului trecut, un şir de trăsuri goneau pe Calea Victoriei. Plouase cîteva ore înainte şi roţile cauciucate aruncau jerbe de noroi. Cîte un trecător, stropit din cap pînă-n picioare, înjura cu năduf iar birjarii răspundeau c-un chiot, învîrtind deasupra capului bicele lungi şi şuierătoare. In faţa Ateneului, trăsurile se opriră, alinîndu-se în urma celor sosite înainte. Ici-colo, cîte un cupeu lucea, provocator. Din trăsuri coborîră domni investmîntaţi în negru, cu pelerine lungi şi jobene lucind aidoma cupeurilor. Eleganţi, cu aceleaşi gesturi, ca pe o scenă de teatru, oferiră mîna femeilor alături de care trecură, victorioşi, spre scările de piatră, fluturînd în urmă faldurile pelerinelor, voaletele pălăriilor şi inconsistenţa parfumurilor molatece.

Era un concert extraordinar şi iată elita Capitalei devenise, deodată, melomană. Pe afişe strălucea un nume celebru: violonistul Bronislav Huberman.

Ocolind trăsurile, atenţi să nu calce în băltoace, cinci inşi se apropiau, puţin st'ngherţi, de scările Ateneului. Cînd ajunseră aproape de uşă, patru dintre ei, parcă înţeleşi, încetiniră paşii, lăsînd să treacă înainte pe cel ce părea mai în vîrstă, dacă nu ne-am fi luat decît după mustăţile bogate, castanii şi privirea sigură. Acesta, într-adevăr, păşi repede, ca un cunoscător al locului, scoase din buzunar cîteva bilete şi, în timp ce controlorul le cerceta, făcu semn prietenilor să intre. Ei intrară, cu aceeaşi stînghereală. Înăuntru, în sala vastă, luminată puternic, grupul părea şi mai nelalocul lui. Se vedea că erau îmbrăcaţi cu ce aveau mai bun, dar distonau cu eleganţa costumelor şi toaletelor dimprejur.

— Nea Dumitre, spuse unul dintre ei, adresîndu-se celui mai în vîrstă, acum zău că înţeleg de ce dai atîţi bani pe gulere.

— La drept vorbind, ce naiba căutăm noi aici — spuse un altul — printre burjuii ăştia? Mai bine beam o bere.

In acel moment se auzi un glas repetînd nazal, de cîteva ori: ocupaţi locurile! Concertul începe!

Dar vocea fu astupată de o alta, care, dinspre uşă, strigă, parcă speriată:

— Majestatea Sa Regina! Soseşte Majestatea Sa Regina!

Se deschise, ca la o comandă, un culoar în mulţime. Bărbaţii dispăruseră înapoia zidului fremătător de femei, care-şi agitau evantaiurile.

Intră mai întîi un maior subţire ca o fată şi pudrat de asemenea, zdrăngănindu-şi sabia. Apoi, la cîţiva metri, două doamne cu zîmbetul fixat parcă cu clei pe buze şi, în sfîrşit, regina, la braţul unei fete oacheşe, cu părul imposibil de negru, contrastînd violent cu coafura zăpezie a Majestăţii Sale. Sutele de evantaie ale femeilor coborîră, capetele se aplecară, graţios. Regina trecu, răspunzînd acestui salut de cadril cu priviri prietenoase şi abia perceptibile înclinări ale capului. Se auzeau şoapte:

— Şi-a pus şolierul cu cinci şiraguri.

— A venit fără diademă.

— Rochia e de la Anvers...

Cei cinci bărbaţi se opriră, stînjeniţi, la jumătatea scării. Regina, împrăştiind mai departe salutările ei protocolare, îi observă şi pe chipul ei radios se citi, o clipă, surprinderea. Îi măsură, din treacăt. Două lumi se priveau, faţă-n faţă. Trena ei se şerpui peste pantofii lor ordinari şi dispăru, spre loja regală.

— Se ţine, baba, mă, şopti unul.

— Cred şi eu, are cu ce.

— Numai cu preţul colierului ăsta am ţine clubul cîţiva ani!

Lumea se înghesuia pe uşi. Ghetele domnilor scîrţîiau discret, pantofii eterici ai doamnelor lunecau fără să recunoască în cei cinci inşi, pe cei care le dăduseră eleganţa, în ore chinuitoare de muncă, deasupra bancului. Freamătul se prelungi cîteva minute, apoi viorile, instrumentele orchestrei începură să se acordeze, linişte, şi iată-l pe Huberman, înaintînd, calm şi visător, lîngă dirijor.

— Asta-i, nea Neculuţă? Pentru el au venit atîţi burjui, cu regina-n cap?

— Nu ştiu pentru ce-au venit ei, dar noi am venit pentru el!

Apoi, Neculuţă tăcu. Îşi ţinuse ochii în vioara lui Huberman şi cînd acesta începu să cînte, el se afundă în scaun, respirînd greoi. În loji sclipeau binoclurile de aur, bijuteriile, obrajii minunaţi ai domnişoarelor din lumea mare. În ochii lui Neculuţă sclipeau lacrimi. Şi, în timp ce violonistul îşi ţesea vraja lui unică, în mintea fiului de ţăran din Tîrgu-Frumos reveneau versurile scrise cu cîţiva ani în urmă, nearătate încă nimănui:

O, precum Orfeu odată, cu a urii dulce larmă
A făcut 'ot iadul negru, plin de gemete s-adoarmă, —
Astfel tu, al vremii mele glorios, măreţ Orfeu
Imi adormi cu-al strunei plînset iadul sufletului meu

. . . . . .

In pauză, lumea se îmbulzi din nou afară, în hol. Doamnele de onoare ale reginei trecură prin cîteva loji, şoptind vorbe misterioase, iar aghiotantul îşi zorăi sabia trecînd spre cabine. Nu dură mult, se întoarse, conducîndu-l pe Huberman spre loja regală, care se umpluse, între timp, de doamnele pe care regina binevoise să le invite, pentru a se întreţine cu ele.

— Vezi, iar a chemat-o pe scîrba aia de Ogrezeanca!, şopti o femeie, legănătoare ca o trestie, soţului său. După zîmbet nimeni n-ar fi ghicit ce vorbeşte. Sau poate că tocmai după zîmbet ar fi ghicit.

— Şi pe Alexopol.

— Şi pe...

— Şi pe...

Indignarea, ura, întipărite se ascundeau sub evantaie spumoase, domnii zîmbeau, policandrele răspîndeau o lumină dulce, totul era într-adevăr distins.

. . . . . .

La partea a doua a concertului, unul dintre cei veniţi cu Neculuţă spuse, încet:

— A plecat regina.

— A obosit, de, răspunse altul, destul de tare. În jur se întoarseră figuri alarmate, dar bagheta dirijorului ciocăni în pupitru şi totul se pierdu iar în valuri de armonie.

Tîrziu, după miezul nopţii, cei cinci şedeau în jurul unei mese, într-o berărie.

— Mai spune, nea Neculuţă, spuse unul mai tînăr. Cînd vorbiţi, parcă înţeleg mai bine ce-a cîntat vioristul d-tale.

Neculuţă tăcu un moment, apoi rosti rar:

Mergi, Orfeu divin... Eu însă, trist copil, obsero în lume,
Prins în umbră pîn' m-oi stinge, fără glorii, fără nume,
Umilit, cu ochii-n lacrimi, voi cînta pe-a lirii coarde
Zbuciumul etern al lumii, focul lacrimii ce-l arde.

Se aşternu o tăcere grea. Apoi tînărul se ridică:

— Aşa-i, tovarăşe Neculuţă! Să cînţi focul lacrimii ce ne arde! Păream caraghioşi printre domnii de astă seară, dar ei ştiu bine cine sîntem! Şi, ridicînd glasul, începu:

Nu plînge! Dă-ţi suflet! Cu fire voinică
Te-avîntă-nainte pe valuri în spume,
N-ai teamă de neagra furtună, n-ai frică,
Oricîte talazuri oceanul ridică
În calea ta, lume.

Răcnească furtuna de furie ruptă
Şi geamă ca iadul din başme oceanul,
Tu dă-te cu totul nădejdii, şi luptă,
Şi cîntă prin nouptea de fulgere ruptă
Cătîndu-ţi limanul.

Columb, cu nădejde atinsa pămîntul
Spre care-a lui gînduri pornitu-şi-au zborul.
Tu, lume, ca dînsul înaltă-ţi avîntul
Şi tot înainte să-ţi fie cuvîntul
Şi gîndul şi dorul.

. . . . . .

Pe sceptre şi steme şi tronuri sfărîmate,
Trufaşă tu calcă, şi mîndră te-ndreaptă
Spre ţărmuri de sînge şi plîns neudate,
Spre ţărmuri pe care divina dreptate
De veacuri te-aşteaptă!

Versurile sunau puternic, ca un răpăit de tobă, în odaia slab luminată de-o lampă cu petrol.

— Pentru tot ce-i frumos!, strigă tînărul, cu ochii strălucind, ridicînd paharul. Dar abia atunci văzură, toţii, că paharele erau de mult goale. Se priviră pe rînd şi tăcură. Nu mai puteau scoate nici o para. Biletele de concert însemnau două săptămîni de privaţiune.

Pe drum, unul îl întrebă pe Neculuţă:

— Ai să public' undeva poezia închinată lui Huberman?

— Unde?, răspunse poetul. Ziarul nostru nu mai apare şi în revistele burjuilor n-am să public niciodată, nici un rînd! Niciodată! Am jurat să fiu, trup şi suflet, numai al clasei muncitoare.

II

Cîţiva ani mai tîrziu, într-o după amiază picloasă de iarnă, Neculuţă trecea repede, aproape fugind, pe şoseaua Ştefan cel Mare. Ducea un pachet mare, bine legat, mutîndu-l dintr-o mînă în alta. Şoseaua era plină de oameni grăbiţi. Ucenicii trăgeau oboanele prăvăliilor, pe poarta unei mori imense ieşeau, în pilcuri, muncitorii. Se întuneca încet. La ferestrele prăvăliilor încă deschise se opreau din cînd în cînd, grupuri de copii.

Mîine anul se-noieşte
Pluguşorul se porneşte
şi începe-a colinda,
pe la case a ura.
Minaţi măi!

Buga mugea şi bicele trosneau voios. Se apropia anul 1903.

Omul intră într-o curte străjuită de-o poartă înaltă de lemn, ca la hanuri. Curtea era imensă. În fund, cîteva sănii, în faţa unui grajd. Zăpada era amestecată cu paie. De o parte şi de alta a curţii, două rînduri de clădiri joase, repetînd monoton uşile şi ferestrele. Lumină mai pretutindeni. Zgomotul pregătirilor de anul nou se amesteca cu nechezatul cailor din grajd. Oraşul căminea departe în urmă. Puteai crede oricînd că te afli într-un mare tîrg de provincie.

Neculuţă împinse o uşă şi lăsînd pachetul, aprinse, cu degetele înghetate, un chibrit. Camera apăru din întuneric, aproape goală. Un pat de fier, acoperit cu o pătură roasă, o masă de lemn, un banc de cismărie, o sobă chîrcită de frig. Atît. Din pachet ieşiră trei pîini negre, mari, duble, cum li se spunea, nişte bucăţi de piele şi talpă şi cîteva cărţi. Neculuţă puse pîinea pe capacul unei doniţe ţărăneşti şi, trăgînd lampa mai aproape, se aşeză la masă. Cărţile îl priveau zîmbind: Germinal, de Zola, o broşură subţire cu odele lui Horaţiu, ultima ediţie a lui Eminescu.

Le răsfoi, încet, stăruind pe cîte o pagină. Rămăsese cu paltonul şi pălăria pe el, totuşi, într-un tîrziu, frigul îl scutură. Scoase ceasul şi-l puse pe masă. Tăcănitul vesel umplu odaia. Mai era pînă la miezul nopţii.

Se aşeză la banc şi, după ce suflă în palme, fixă calapodul între genunchi şi începu să lucreze, şuierînd o doină din satul lui. Afară se auzeau, depărtat, colindătorii. Cînd i se păru că o ceată de copii trece prin curte, prin faţa odăiţei lui, ridică ochii. Dar pe geam coborîse de mult o draperie grea de gheaţă. Poetul murmură:

Pe geamul meu răsar şi se dezvoltă
Măestre flori de gheaţă argintie
Mi-e rău şi frig... Şi-n sobă cine ştie
Cînd o s-aud a flăcării revoltă.

E cerul sur şi corbi s-alung prin boltă
Şi-un dor funest în inima-mi pustie
Se leagă-n stih, ce nu-l pun pe hîrtie
Gîndind o-ar da prea jalnică recoltă.

In ritmul versurilor, ciocănaşul bătea cuiele delicate în talpa pantofului.

Apoi, deodată, răsunară bătăi de clopote. Sirenele unei fabrici din apropiere înjunghiară văzduhul, trosniră împuşcături. Curtea se umplu de larmă, răcnete.

— Să trăiască coana Tinca!

— La mulţi ani!

— Ura! Ura!

Treziţi de zgomote, caii începură să tropote în grajd.

Venea anul nou. Singur, ridicat în picioare, Neculuţă rupse o bucată de pîine, umplu o cană cu apă din cofă, după ce sparse pojghiţa de gheaţă.

— Îndopaţi-vă cu cozonaci şi îmbăiaţi-vă cu vin, burjui, spuse el tare. Tot nu veţi scăpa de pedeapsa cea dreaptă. Şi ridicînd cana de lut, închină:

Dar într-o zi, din văi, din munţi,
Din sate şi oraşe
Voinici, femei, bărbaţi cărunţi
Se vor scula şi tari şi crunţi,
Vor pune-n praf a voastre frunţi,
Jivinelor trufaşe.

Şi tigrii fi-vor blînzii miei
De s-o-ngrozi şi firea,
Cînd răsculaţi cu sfînt temei
Cu braţe de puternici zei,
Cu neagra răsculare-a ei
Va trece prăbuşirea.

Ca recea spaimă tremurînd
Cu tină, la picioare,
Iertare veţi cerşi, plîngînd,
Iar noi, trufaşi pe voi călcînd,
Vom ride-n hohot auzind
Că mai cerşiţi iertare.

La cerul gol de îndurări
Svîrli-vom răzvrătirea
Un iad de ţipăt şi strigări
Şi mări de flăcări, mindre mări,
Vor bate-n cer, spre depărtări,
Gonind din lume zarea...

Reda-vom sfîntului pămînt
Odihnă şi frăţie
Căci toţi cu drag şi-or da avînt
Spre tot ce-i bun, măreţ şi sfînt,
Şi-n veci de veci, vor zice-n cînt:
Dreptate, slavă ţie!

In odaia săracă se făcuse căldură. Ultînd, o clipă, gerul, ziarul care nu mai putea apare, clubul strîmtorat de cheltuieli, mizeria ce-şi înfigea tot mai adînc colţii în el şi-n tovarăşii lui, Neculuţă bău apa rece ca pe un vin auriu din podgoriile Moldovei lui bogate. Cu ochii scînteietori de speranţă şi dorinţă de luptă, poetul întîmpina anul nou.

O clipă numai. Apoi mîna începu să-i tremure şi se lăsă, greoi, pe marginea patului dur, ca de piatră. Inima o luase iar razna, poonind în coşul pieptului ca o sălbătăciune înnebunită.

— Of, de-aşi linişti-o pe asta, îşi şopti poetul.

Afară, zgomotul festiv încetase. Începeau ospeţele celor avuţi.

III

Bucureştiul creştea anormal, cîştigînd puţin în înălţime şi mai mult în lăţime spre margini. Case somptuoase, hoteluri de lux cu multe etaje se clădeau în centru, sau acolo unde trebuia să fie un centru, iar cocioabele de la periferie se lăţeau, ca nişte vite obosite, pe patru labe. Acolo unde era nervul comercial al capitalei regatului romîn, rămăseseră încă prăvăliile cu obloane de fier, închise noaptea cu lacăte de 5 kg., hanuri cu zeci de odăi, asemenea chiliilor mînăstireşti, în curtea cărora sfîrîiau ziua şi noaptea grătare imense, cu hartane de cîte o pulpă de vacă. Construcţiile noi, pe frontonul cărora se citea în litere de ghips aurite Noua Bancă Română, Banca Negustorească, sau altfel de bănci, împărţiseră terenurile, altădată virane, în zeci de străduţe murdare şi sumbre. Una dintre ele era strada Şelari, unde era cunoscutul hotel Fieschi, vechi şi cu vad serios pentru toată negustorimea măruntă din regat şi chiar din Braşov.

După ce urcai scările de fier, trecînd prin toate mirosurile de mîncare, ajungeai la ultimul etaj, etajul al treilea. În fundul coridorului era un apartament de două camere, destul de mari, nevăruite de multă vreme. Ziua, în apartament era tăcere. De cum se însera, însă, tot mai mulţi urcau vizitatorii, unii prin faţă, alţii pe scara de servici. Camerele erau despărţite de o uşă dublă, din care rămăseseră acum numai canaturile, încît dădeai dintr-o odaie într-alta. De-a lungul pereţilor, portrete zugrăvite în creion de o mînă nu îndeajuns de îndemînatecă. Citeai, însă, explicaţiile: Marx, Engels, Darwin. Un dulap sărăcăcios, plin cu cărţi şi colecţii de ziare, o masă lungă, acoperită cu pînză roşie, bănci şi scaune, desperechiate, acesta era tot mobilierul.

In seara aceea de sîmbătă, la masa acoperită cu pînză roşie, şedeau trei bărbaţi, voinici, îmbrăcaţi ca de sărbătoare. Sala era plină. Undeva, prin mijloc, îi vedeai pe cei patru sfioşi pe lîngă care trecuse regina în seara concertului de la Ateneu. Unul dintre cei trei care prezidau se ridică:

— Tovarăşi! Aţi auzit cele spuse de tovarăşul nostru Frimu. Trebuie să ne hotărîm: duşmanii noştri vor să omoare mişcarea muncitorească. Noi ce vrem?

Un vuiet se înălţă din sală. Cineva strigă: Dreptatea nu moare! Şi pereţii se cutremurară de aplauze.

— Atunci — urmă vorbitorul — vom trece la vot. Cine este pentru reapariţia ziarului nostru „Romînia muncitoare", înscriindu-se cu partea sa...

Din mijlocul sălii se ridică un om.

— Tovarăşi...

Zeci de priviri se întoarseră spre el.

— Neculuţă.

— Neculuţă.

— Ce s-a-ntîmplat! N-a cerut niciodată să vorbească.

— Linişte.

— Vorbeşte tovarăşe Neculuţă, spuse omul care prezida.

Neculuţă păşi în faţa sălii. Toţi îl priveau cu atenţie, aşteptîndu-l cuvîntul. Într-adevăr, poetul nu vorbise niciodată, pînă acum, la vreo adunare.

— Tovarăşi, începu el. Nu trebuie să ne pierdem timpul în zadar: timpul e învăţătură de minte. Să profităm de fiecare clipă de libertate. Viaţa e scurtă şi mai cu seamă pentru noi, care ne trecem cele mai frumoase clipe muncind, pentru fericirea altora.

— Aşa-i, aşa-i, se auzi în sală.

— Ziarul nostru ne e necesar ca lumina. Fără el nu ne putem afirma mişcarea noastră. Să învăţăm şi să scriem, căci noi făurim toate bunurile! E greu astăzi, dar să luptăm ca mîine să fie mai uşor. Să nu ne plîngem!

Se opri o clipă, apoi, firesc, ca şi cînd ar fi continuat să vorbească, începu:

Ce tot plingi şi-ţi îmbraci gîndul
Cu cernitele veşminte
Ale întristării?
Negrele gîndiri, uitării
Toate-aruncă-le de-a rîndul,
Haide înainte.

Au nu-ţi pare că te chiamă
Tainic şi cu mari cuvinte
Lupta vremii tale?
Printre rele taie-ţi cale,
Truda n-o lua în seamă,
Haide înainte.

Vocea suna puternic ca o chemare:

Lasă la o parte jalea,
Şterge-ţi lacrima fierbinte,
Plînsetul ţi-l curmă!
Fugi de-a laşităţii turmă.
Fie cît de aspră calea
Haide înainte.

Tirania se va zbate
Să te rupă cu-al ei dinte.
Tu, cu pala forţii
Fulger-o şi svîrle-o morţii
Şi din drum nu te abate,
Haide înainte!

Un tunet de aplauze se prăvăli asupra sălii. Oamenii se îmbulzeau spre masa cu pînză roşie.

— Şi eu dau pentru ziar!

— Şi eu!

— Şi eu!

Frimu zîmbea, cu o licărire de lacrimă în colţul ochilor. Se îndreptă spre Neculuţă şi-l strînse în braţe.

— Nu, n-o să murim! Degeaba au vrut să ne îngroape Moţun şi Nădejde. Noi trăim. Noi, muncitorii.

Neculuţă se uita în jur, sperios, ca un copil. Nu ştia ce să spună. I se întindeau mîini, unii îl sărutau. El îngăima, într-una:

— Da, da, frate Frimule!

La ieşire, doi tineri gazetari îmbrăcaţi după ultima modă parizlană, schimbau impresiile:

— Ai văzut, mon cher, ce efect au cîteva versuri! Şi încă de calitatea asta...

— N-avea grijă, răspunse celălalt, ăsta nu e poet. E muncitor. N-are acces în istoria literaturii.

Sus, în sala prea luminată de la etajul 3 al hotelului Fieschi, Neculuţă zîmbea, fericit că a mişcat sufletele cu versul lui.

IV

Pasajul Romîn a rămas aproape neschimbat pînă în zilele noastre. Uneori treci pe lîngă el fără a bănui că acolo se deschide o străduţă, ca un pod, de-a lungul căreia se înşiră prăvălii, case, birouri.

Cam la fel arăta pasajul acum jumătate de veac. Era tot în anotimpul acesta, cu frunze tîrîte de vînt pe caldarîm şi nori grei tîrîndu-se pe creştetul clădirilor. In pasaj, înghesuită printre alte firme, era o cismărie de lux, unde doamnele elegante îşi puteau comanda pantofi cu al căror preţ puteau de fapt cumpăra un lucrător pentru un an, sau mai bine. Cismarii lucrau în fund, înapoia salonaşului, tapetat cu pagini din Ilustration, în care patronul primea comenzile.

In ora aceea a după amiezii, în salon nu erau clienţi. Doar patronul şi Neculuţă.

— N-ai terminat perechea, nu poţi lua banii — îi spunea patronul.

— Dar e gata. Mai trebuie dată doar ceara şi cusute cataramele. Ştii bine...

Neculuţă vorbea cu greu, ca un om care a fugit mult.

— Nu pot să-ţi plătesc. Cînd o fi gata.

— Am nevoie de doctorii.

Uşa dinspre atelier se smulse şi ieşi un lucrător înalt şi uscat. Se vedea că lucrase o viaţă întreagă la banc. Fără să spună o vorbă, sau să arunce vreo privire, luă pantofii de pe masă şi reintră în atelier. Neculuţă îl privi dar nu-i întîlni ochii.

Patronul dădu din umeri şi se apucă să facă nişte socoteli într-un registru.

Se lăsă linişte grea, punctată doar de ciocănitul sec din atelier şi strigătele birjarilor ce goneau pe Calea Victoriei: Hep, Heeep!

Se însera, încet. Neculuţă plecase capul în piept. Parcă adormise.

Uşa atelierului se smuci iar, acelaşi lucrător înalt şi uscat apăru şi puse în faţa patronului perechea de pantofi, ceruită şi cu cataramele strălucind. Plecă tot atît de tăcut cum venise.

Patronul mormăi ceva pentru el, apoi scoase un maldăr de chei, deschise un sertar, numără nişte bancnote şi le aşeză în faţa lui Neculuţă.

— Ia-ţi banii. Cu voi nu se-nţelege nimeni!

Neculuţă tresări.

— Ce?

— Ia-ţi banii!

— Am să termin pantofii mîine...

— Nu-i nevoie. I-a terminat altul!

Poetul privi, ca prin ceaţă, perechea de pantofi, luă banii şi se îndreptă spre uşă. Dar mîna lui nu apucă clanţa, ci aerul şi el se prăbuşi cu faţa-n jos.

— Mă! Luaţi-l de aici!, urlă patronul.

Lucrătorul înalt şi slab apăru ca şi cînd ar fi fost mereu acolo. Lîngă el, alţi doi lucrători.

— Nea Dumitre!

— Tovarăşe Neculuţă!

Neculuţă deschise ochii, puţin, şi şopti:

— La farmacie... reţeta...

Un lucrător alergă după o trăsură şi, peste cîteva minute, Neculuţă, între doi cismari, se legăna în ritmul copitelor pe Calea Victoriei.

Farmacia, reţeta, şoseaua Ştefan cel Mare...

El nu mai vorbea.

Cînd coborî din trăsură, făcu semn celorlalţi să-l lase singur. Tovarăşii rămaseră în urmă, aşteptînd. El merse, şovăind, spre poartă şi, deodată, rămase rezemat de ea. Ceilalţi se apropiară în grabă şi-l luară în braţe. Pe la tîmpla dreaptă i se prelingea un fir de sînge, roşu ca un strigăt de alarmă.

Îl duseră pe patul lui de fier. Era frig. Se dezbrăcară şi-l acoperiră cu toate hainele lor. Degeaba. Neculuţă tremura, murmurînd:

— Foc! Foc!

— Cu ce să aprindem focul?, spuse unul, deznădăjduit.

Se uită prin cameră şi privirea i se opri pe maldărul de reviste şi ziare. Luă cîteva şi vru să le bage în soba rece de ani de zile. Dar un strigăt neomenesc îl opri:

— Nu! Cărţile!

A fost ultimul strigăt al lui Neculuţă.

Au sărit să-l ajute, dar era prea tîrziu. Palmele, bătătorite de ciocan şi de împunsăturile de sulă, erau moi. De sub perna foşni ceva. Un pachet gros, hîrtii legate cu o sfoară îşi iveau un colţ. Unul dintre prieteni îl trase încet, afară. Erau manuscrise. Titlul primei poezii lucea mai viu ca oriînd: „Spre ţărmul dreptăţii".

Primul poet muncitor romîn, zdrobit de cumplitele condiţii de trai ale clasei lui, căzuse în luptă. Poezia lui, însă, modestă, dar adevărată, vestind dreptatea unei cauze sfinte, îşi începea drumul spre inima neuitătoare a poporului.

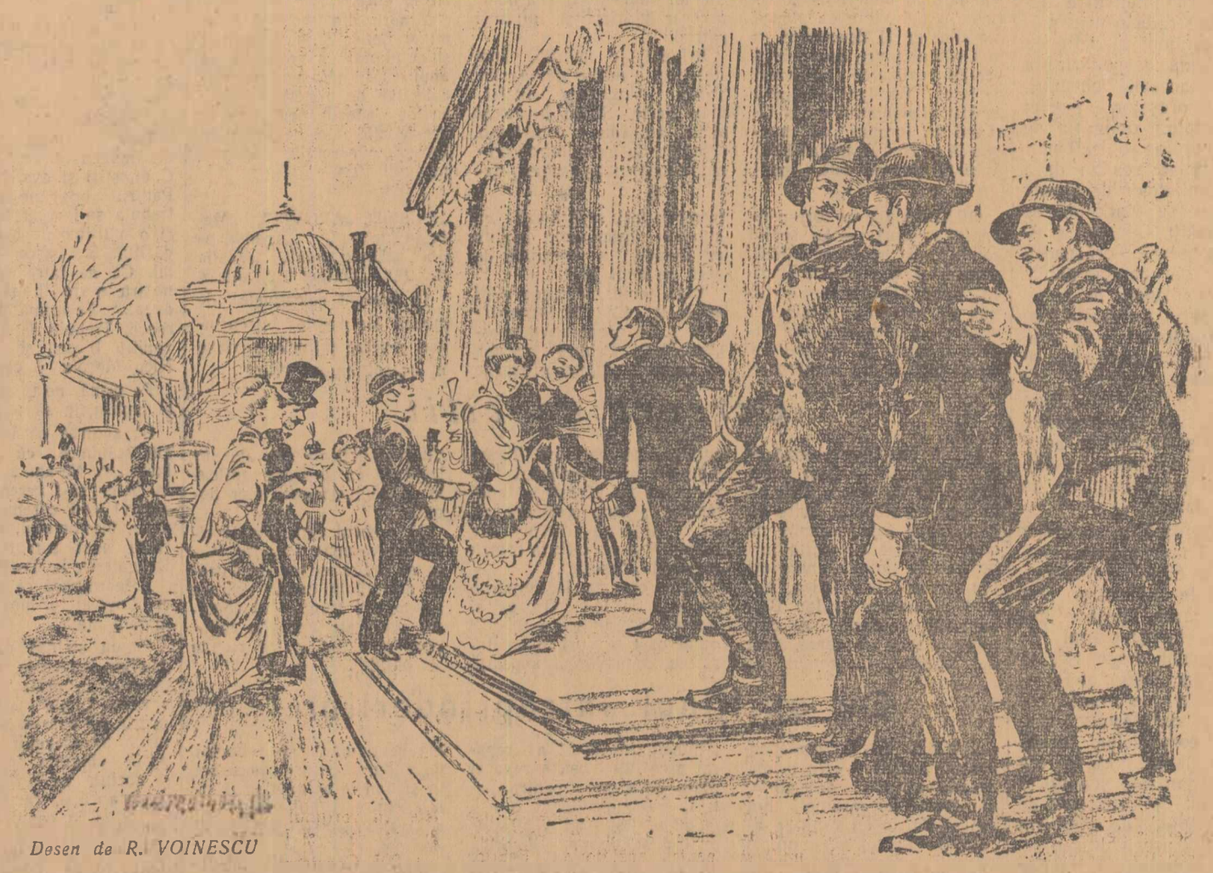

Desen de R. VOINESCU

Delegaţii romîni la Congresul scriitorilor sovietici

In urmă cu 20 de ani, lumina bogatelor lustre din Sala Coloanelor se răsfrîngea în sticlele ochelarilor lui Alexandru Sahia. Era la fel de vie şi sărbătorească această lumină ca ochii vii şi plini de viaţă ai scriitorului romîn venit la primul Congres al Scriitorilor Sovietici. In inima tînără, fierbinte, în ochii dogoriţi de optimismul ce niciodată nu-l părăsea, Sahia aducea Congresului din Sala Coloanelor salutul a tot ce literatura română contemporană îşi crease mai bun. Purta în suflet salutul acelor scriitori romîni care în condiţiile asupririi burgheziei şi moşierimii luptau cu destoinicie; salutul acelor scriitori romîni care nu se lăsaseră intimidaţi de permanenta ameninţare, nu depuseseră armele şi refuzaseră să intre în slujba sacului cu bani.

Poate mulţi din cei 123 de scriitori sovietici participanţi la primul Congres, prezenţi azi în Sala Coloanelor, îşi amintesc de tînărul condeier romîn care în discuţiile prieteneşti le povestea despre frumuseţile ţării lui, despre suferinţa poporului ce locuieşte pe acel minunat pămînt, despre artiştii acelui popor cu inimă bogată, primitoare, plină de cîntec şi poezie.

Dar au trecut 20 de ani. Cîte nu s-au întîmplat între timp! Popoare întregi şi-au dobîndit libertatea şi cîntecul şi poezia lor au ieşit la lumină. Rîndurile literaţilor sovietici s-au întărit şi odată cu ele au crescut şi rîndurile scriitorilor din ţările eliberate. Dar Maxim Gorki, părintele literaturii sovietice, acela care îndrumase şi condusese primul Congres, nu mai poate fi prezent la Congresul din Sala Coloanelor şi nici ochelarii lui Alexandru Sahia nu mai pot reflecta sclipirea bogatelor lustre. In schimb, o gardă întreagă de scriitori sovietici, vestiţi în toată lumea, au preluat asupra lor sarcina lui Gorki, iar salutul a tot ce literatura romînă de azi a creat mai bun, l-a adus Congresului al II-lea un grup de scriitori romîni.

De cîtă dragoste şi prietenie se bucură delegaţia scriitorilor noştri prezenţi în aceste zile la Moscova! Maestrul Mihail Sadoveanu, poetul Mihai Beniuc, romancierul V. Em. Galan, sînt în permanenţă înconjuraţi de scriitorii sovietici care se interesează de fiecare succes al literaturii noastre. Cînd Mihai Beniuc s-a urcat la tribună pentru a rosti cuvintele de salut trimise de scriitorii şi cititorii romîni Congresului, sala s-a umplut de aplauze.

„Sînt fericit că am posibilitatea să transmit de la această tribună salutul unui tînăr romîn către tovarăşul Fadeev, salutul unei ţărănci romîne, adresat tovarăşului Şolohov, salutul unui şcolar romîn adresat tovarăşului Polevoi, ca şi salutul multor cititori şi prieteni către tovarăşul Ehrenburg... Pentru noi, scriitorii romîni, literatura sovietică a devenit o şcoală superioară care ne educă în spiritul dragostei de patrie, al prieteniei între popoare, în spiritul luptei pentru construirea socialismului.

Scriitorii noştri de la Mihail Sadoveanu şi pînă la tinerii abia începători în ale scrisului se socot datori faţă de scriitorii sovietici. Fie că citim sau traducem operele literare sovietice, fie că primim la noi, ori noi însine vizităm pe scriitorii sovietici, după fiecare astfel de contact simţim cum din ce în ce mai mult ne îmbogăţim experienţa artistică, simţim cum dorinţa noastră de a ne sluji poporul prin cuvîntul scris devine tot mai înflăcărată şi tot mai mult creşte şi se întăreşte în noi credinţa în viitorul fericit al patriei noastre."

Da, literatura romînă are azi prieteni de nădejde în întreaga lume. La Congresul al II-lea al scriitorilor sovietici, în referatul asupra literaturii progresiste mondiale citit de scriitorul sovietic Nikolai Tihonov, numele celor mai buni scriitori romîni au fost rostite alături de literaţii fruntaşi de pe întregul pămînt. Şi dacă, de la această înaltă tribună, s-a vorbit de succesele literaturii noastre, în pauzele dintre şedinţe, pe culoarele scăldate de lumină, îl poţi vedea pe Mihail Sadoveanu discutînd ca vechi prieteni cu Ilya Ehrenburg, îl poţi vedea pe Mihai Beniuc vorbind cu căruntul Aragon sau pe V. Em. Galan povestindu-i poetului din îndepărtata Cuba, Nicolas Guillen, despre frumuseţile ţării noastre.

In Sala Coloanelor are loc o nouă zi a Congresului. Aceeaşi atmosferă în care festivitatea, munca creatoare şi critica adînc principială se îmbină într-un tot unitar, învăţînd lucrările sfatului scriitoricesc. Acest sfat este încă o şcoală la care învaţă literaţii romîni. In salutul său, Mihai Beniuc a spus: „Noi delegaţii scriitorilor din Romînia în frunte cu maestrul emerit al cuvîntului artistic, Mihail Sadoveanu, am venit aici nu pentru a face act de prezenţă la discuţii, ci pentru a învăţa cum să ne ridicăm la o treaptă mai înaltă creaţia literară, cum să ne însuşim mai bine metoda realismului socialist ca prin aceasta să putem participa şi mai deplin la construirea socialismului în ţara noastră".

Cu 20 de ani în urmă, un scriitor romîn — luptătorul antifascist Alexandru Sahia, — a reuşit să treacă peste uriaşele piedici puse în calea sa şi să pătrundă pînă în inima ţării sovietelor, aducînd scriitorilor proletariatului eliberat salutul literaţilor progresişti romîni.

El a fost ca scînteia prevestitoare a unei măreţe făclii ce avea să spargă întunericul şi să lumineze calea unui întreg popor. Şi dacă atunci puţini erau cei care cutezau să-şi arate deschis dragostea pentru literatura sovietică, azi în Sala Coloanelor se simte bătaia inimilor celor mai buni scriitori romîni.

IOAN GRIGORESCU

MOSCOVA, decembrie 1954.

Solemnitatea înmînării premiilor laureaţilor Premiului de Stat al R.P.R. pe anul 1953

Vineri dimineaţa a avut loc la Consiliul de Miniştri solemnitatea înmînării diplomelor, medaliilor şi premiilor laureaţilor Premiului de Stat al R.P.R. pe anul 1953.

La solemnitate au participat tovarăşii: I. Chişinevschi, Chivu Stoica, prim vicepreşedinţi ai Consiliului de Miniştri, P. Borilă, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, acad. prof. Traian Săvulescu, preşedintele Academiei R.P.R., Constanţa Crăciun, ministrul Culturii, acad. I. Murgulescu, ministrul Învăţămîntului, miniştri, G. Georgescu artist al poporului din R.P.R., acad. Şt. Vencov, prim secretar al Academiei R.P.R., conducători ai instituţiilor centrale şi ai organizaţiilor obşteşti, reprezentanţi de seamă ai instituţiilor ştiinţifice, culturale şi artistice, muncitori şi tehnicieni.

In aplauzele entuziaste ale celor prezenţi au fost înmînate diplomele, medaliile şi premiile laureaţilor Premiului de Stat.

Numeroşi laureaţi au luat apoi cuvîntul, exprimîndu-şi recunoştinţa către partid şi guvern, pentru cinstirea deosebit de înaltă acordată muncii lor.

Acad. prof. dr. **St. Gh. Nicolau**, distins pentru îndelungata activitate ştiinţifică şi de pregătire de cadre, a spus: In numele oamenilor de ştiinţă din domeniul medical şi în numele meu personal, exprim Consiliului de Miniştri mulţumiri adînci pentru înalta distincţie ce ne-a fost acordată. Prin aceasta, guvernul recunoaşte, cu aceeaşi largă preţuire care caracterizează regimul nostru, îndelungata noastră activitate pe ogorul ştiinţei medicale româneşti. Primim această distincţie cu un sentiment profund de mîndrie şi satisfacţie, cu atît mai mult cu cît ea este legată strîns de avîntul necunoscut pe care l-a luat la noi ştiinţa.

Toate acestea se datoresc mijloacelor şi posibilităţilor de lucru fără precedent pe care partidul şi guvernul le-au pus cu generozitate la dispoziţia oamenilor de ştiinţă. Succesele noastre n-ar fi fost cu putinţă dacă n-am fi avut permanent îndrumarea şi încurajarea morală a partidului şi guvernului, deosebita preţuire acordată de înaltul for de cultură, Academia R.P.R.

Pentru noi este o onoare să continuăm să muncim, cu acelaşi entuziasm, pentru progresul ştiinţei medicale pusă în slujba ocrotirii sănătăţii poporului şi apărării păcii.

A luat apoi cuvîntul acad. prof. dr. **Gheorghe Spacu**, premiat pentru rezolvarea uneia din problemele importante pentru industria şi economia ţării noastre: obţinerea din gips a acidului sulfuric şi a unui ciment de cea mai bună calitate. Colaboratorii care m-au ajutat în modul cel mai conştiincios în obţinerea acestei realizări — a spus acad. Gh. Spacu — au primit azi aceeaşi distincţie, ceea ce constituie pentru mine o dublă mulţumire. Distincţia acordată constituie pentru mine şi pentru întregul colectiv un nou imbold în muncă. De aceea mulţumesc în numele colectivului şi al meu personal, partidului şi guvernului pentru cinstirea ce ni s-a făcut şi ne luăm angajamentul să ne dedicăm şi de acum înainte toată activitatea noastră progresului ştiinţei şi tehnicii în patria noastră.

Acad. **Emil Petrovici**, distins cu premiul de Stat cl. I pentru „Gramatica limbii romîne, a relevat prin cuvîntul său sprijinul moral şi material de care se bucură cercetătorii lingvişticiii, grupaţi în jurul Academiei R.P.R. Regimul nostru — a spus vorbitorul — este adînc interesat în creşterea muncii noastre creatoare. Aceasta s-a oglindit şi în sprijinul căpătat la realizarea „Gramaticii limbii romîne". Întregul nostru popor este interesat în realizarea sarcinilor ştiinţifice ale lingviştilor. Cu acest sprijin, nu încape nici o îndoială că eforturile noastre pentru ridicarea şi creşterea limbii poporului nostru, vor fi încununate de succes.

Inginerul chimist **Mihail Raul**, distins împreună cu un colectiv de cercetători pentru realizarea clorurei de vinil monomer şi polimer, a spus printre altele: In ţara noastră, numai acum în regimul nostru de democraţie populară, este posibil ca munca şi cunoştinţele oamenilor de ştiinţă şi ale tehnicienilor să fie pe deplin răsplătite, iar posibilităţile lor creatoare să fie dezvoltate şi încurajate. Regimul ne-a dat posibilitatea nouă celor premiaţi azi, să dezvoltăm cercetările de la modestele începuturi de laborator, pînă la realizarea şi folosirea azi a lucrărilor noastre pe scară largă. Înţelegem să răspundem la încrederea aceasta printr-o muncă sporită în domeniul în care lucrăm. Noi vrem ca puterea noastră de muncă, cunoştinţele şi priceperea noastră să le folosim pentru producerea de bunuri materiale care să contribuie la ridicarea nivelului de viaţă al poporului. Dar dacă intenţiile războinice necugetate ale cercurilor imperialiste ne vor sili să ne apărăm, noi vom pune toată puterea de muncă, întregul nostru efort creator în slujba întăririi capacităţii de apărare a patriei, în slujba apărării libertăţii şi independenţii noastre.

Acad. **Iorgu Iordan** a spus: Gramatica limbii romîne reprezintă o realizare de importanţă cu adevărat naţională, prin faptul că înfăţişează şi explică în mod ştiinţific structura celei mai caracteristice creaţii a poporului nostru, care este limba lui, acest mijloc de comunicare a idelor, de înţelegere între oameni. Semnificaţia deosebită a premierii Gramaticii stă şi în faptul că această lucrare se leagă strîns de revoluţia culturală ce se desfăşoară în ţara noastră sub conducerea partidului. Dacă această realizare a noastră a fost posibilă, la fel cu nenumărate altele, faptul se datoreşte sprijinului material şi moral acordat din plin de către partid şi guvern care ştiu să recunoască şi să încurajeze munca depusă de cetăţenii patriei noastre în toate ramurile de activitate.

Spre deosebire de cercurile agresive din occident, ale S.U.A. şi celorlalte ţări care pun la cale un nou război mondial, menit să distrugă milioane de vieţi omeneşti şi bunurile culturale dobîndite prin eforturile atîtor generaţii, conducerea ţării noastre, fără a neglija luarea de măsuri în vederea apărării prin toate mijloacele a vieţii noi dobîndite de popor, îşi continuă tot mai intens munca începută odată cu instaurarea puterii populare, de dezvoltare la maximum a activităţii culturale, sub toate aspectele ei.

A luat apoi cuvîntul acad. **E. I. Nyàrády**, distins pentru contribuţia dată ca redactor responsabil la ediţarea volumelor I şi II din Flora R.P.R., pentru prelucrarea monografică a familiei Crucifere din volumul III din Flora R.P.R. şi pentru întreaga sa activitate ştiinţifică în domeniul botanicii. Vorbitorul a subliniat faptul că preţuirea acordată de regimul de democraţie populară muncii sale, se adresează tuturor oamenilor de ştiinţă de naţionalitate maghiară, care muncesc cu entuziasm alături şi împreună cu toţi oamenii de ştiinţă din ţara noastră — Republica Populară Romînă — pentru propăşirea ştiinţei, pentru înflorirea culturii şi îmbogăţirea patrimoniului cultural şi ştiinţific al poporului. Condiţiile excepţionale de activitate creatoare pe care ni le asigură zi de zi partidul şi guvernul — a spus vorbitorul — ne încurajează în munca noastră, ne insuflă, orice vîrstă am avea, un entuziasm tineresc, ne dau şi convingerea că vom obţine în viitor realizări tot mai valoroase.

Acad. **Camil Petrescu**, distins cu Premiul de Stat pentru romanul „Un om între oameni" a spus: An de an, Premiul de Stat devine o tot mai mare încurajare pentru creatorii din toate domeniile de activitate. Oamenii de litere văd şi ei în aceasta o dovadă a preţuirii muncii lor, o dovadă că poporul muncitor cunoaşte străduinţele scriitorilor, participă cu dragoste la munca lor, le dă un ajutor permanent şi se bucură de succesele obţinute pe frontul literaturii. Scriitorii văd în acordarea Premiilor de Stat nu numai răsplata ostenelii lor, dar şi îndemnul să năzuiască spre realizări de opere din ce în ce mai valoroase, în care oamenii muncii să-şi regăsească oglindite preocupările lor, năzuinţele şi bucuriile lor, opere care să fie pentru el un îndemn şi ajutor în lupta pe care o desfăşoară pentru o lume mai bună. Primind aceste distincţii, ne gîndim că trebuie să luptăm pentru realizarea dorinţei noastre a tuturor, pacea, fără de care nici un ideal nu poate fi realizat.

Compozitorul **Zeno Vancea**, maestru emerit al artei, distins cu Premiul de Stat pentru „Quartet de coarde nr. 2", a spus printre altele: Succesele dobîndite de muzica noastră se datoresc ajutorului neprecupeţit şi permanent al partidului şi guvernului. Partidul ne-a învăţat că arta nu e valabilă decît în măsura în care ea se adresează poporului, serveşte cauzei poporului şi izvorăşte din năzuinţele sale. Partidul şi guvernul ne-au creat condiţii excepţionale de trai şi de muncă, case de creaţie, ne acordă Premii de Stat, ne îndrumă permanent. Preţuirea ce ni se acordă ne îndeamnă să creăm opere de artă demne de epoca glorioasă pe care o trăim, demne de realizările oamenilor muncii, puse în slujba păcii, a vieţii şi progresului.

A vorbit în continuare artistul poporului **Ion Manolescu**, căruia i s-a decernat Premiul de Stat pentru întreaga sa activitate artistică. Vorbitorul a evocat condiţiile extrem de grele în care îşi desfăşurau activitatea actorii în trecut, printre ei unii dintre cei mai de seamă artişti ai scenei româneşti. Cîtă deosebire între vremurile acelea, a spus vorbitorul, şi cinstirea care li se dă astăzi actorilor. In numele meu personal şi al colegului meu G. Storin, în numele tuturor colegilor, adresez toată recunoştinţa noastră guvernului pentru preţuirea acordată slujitorilor scenei şi făgăduim că vom face tot ce ne va sta în putinţă ca să merităm această preţuire, să facem din mişcarea teatrală din ţara noastră un factor de răspîndire a culturii şi luminii.

Scriitorul de limba maghiară **Istvan Asztalos**, distins pentru povestirea „Inimă tînără", a spus între altele: Munca creatoare este azi preţuită fie că vine de la un om al muncii romîn, fie că el este de altă naţionalitate. Sîntem aici scriitori, oameni de ştiinţă, oameni ai muncii de diferite naţionalităţi, pe care regimul îi preţuleşte deopotrivă şi îi încurajează deopotrivă în munca lor. Pentru mine acest lucru este un îndemn spre noi realizări literare, este un îndemn însă şi spre o activitate mai largă în domeniul întăririi unităţii şi fraţiei de nezdruncinat a poporului romîn şi minorităţilor naţionale în lupta pentru construirea socialismului în patria noastră, Republica Populară Romînă, şi apărarea păcii.

Sculptorul **Ioan Irimescu**, maestru emerit al artei, care a primit Premiul de Stat pentru „Portretul pictorului Octav Băncilă", a spus printre altele: Dacă am luat cuvîntul din partea artiştilor plastici laureaţi astăzi, o fac nu numai pentru a mulţumi partidului şi guvernului pentru această mare distincţie, ci şi pentru a afirma încă odată că noi artiştii plastici, alături de ceilalţi creatori, sîntem conştienţi de marile noastre sarcini. Creatorilor de artă le revine astăzi sarcina de a exprima în lucrările lor dragostea de patrie a oamenilor muncii şi forţa morală a poporului nostru, contribuind la dezvoltarea lor. Considerăm ca o datorie sfîntă să contribuim prin munca noastră la lupta pentru apărarea păcii; vom pune cu toată convingerea forţele noastre creatoare în slujba acestei cauze care nu este numai cauza noastră ci a întregii umanităţi.

Regizorul **Sorana Coroamă**, distinsă împreună cu întregul colectiv care a realizat spectacolul teatral „Nepoţii gornistului", a arătat la rîndul său că decernarea Premiului de Stat este pe lîngă un prilej de adîncă satisfacţie şi un îndemn pentru artiştii Studioului actorului de film „C. Nottara" de a străbate pe făgaşul artei drumul luminos al celor mai înalte realizări.

La sfîrşitul solemnităţii, laureaţii au fost felicitaţi de tovarăşul I. Chişinevschi, prim vice preşedinte al Consiliului de Miniştri, care a spus printre altele: Acordarea Premiului de Stat constituie o înaltă apreciere de partid şi de stat a rezultatelor muncii creatoare obţinută în activitatea dvs. în diferite domenii. In numele Consiliului de Miniştri vă felicit şi vă urez noi succese în munca dvs. creatoare, în direcţia dezvoltării mai departe a ştiinţei, tehnicii, a industriei şi a agriculturii, a culturii şi a artei.

Spor la muncă pentru continua întărire a patriei noastre scumpe.

Asistenţa a răspuns prin aplauze călduroase, laureaţii Premiului de Stat exprimîndu-şi astfel hotărîrea de a-şi spori eforturile în lupta dusă sub conducerea Partidului şi Guvernului pentru înflorirea şi întărirea Republicii Populare Romîne.

Conducătorii partidului şi guvernului prezenţi la această solemnitate s-au întreţinut apoi cu laureaţii Premiului de Stat.

(Agenpres)

★ ★ ★

Foileton

Scrisoare deschisă directorului gospodăriei de stat Marghita

Vă scriu aceste cîteva rînduri cu rugămintea să le citiţi numai dvs. Că de, ştiţi cît e de rea gura lumii.

Mai întîi vă scriu despre gospodărie. Pitorescul ei îmi stăruie şi acum în minte şi oricît aş încerca să uit ce am văzut, în unitatea pe care cu „onoare" o conduceţi are farmecul ei deosebit. O bijuterie nu altceva. De cum pătrunzi pe sub bolta arcuită a porţii pe care stă scris cu litere de o şchioapă „G.A.S. Marghita" ai impresia că te afli într-o grădină. In această grădină însă nu cresc aşa cum este obiceiul flori şi verdeaţă, ci maşini agricole.

Două locomobile care au răsărit în dreptul porţilor, constituie podoaba cea mai de preţ a grădinii. Şi cînd te gîndeşti că ele nu au fost sădite decît după terminarea treierişului, mai că nu-ţi vine să crezi cînd le vezi ce bine s-au dezvoltat. Alături de cele două „plante" uriaşe, au mai fost sădite în toamna aceasta numeroase pluguri, precum şi mai multe semănători. Ca urmare a timpului ploios din ultima vreme, toate au putut prinde rădăcini destul de puternice în glodul din curte. Rugina de pe „petalele" lor s-a dezvoltat cum nici nu se putea mai bine. Din cîte am fost informat — de gura lumii — se spune că în curînd printr-o extraordinară inovaţie, rugina strînsă pînă acum în originala dvs. grădină va fi folosită pentru executarea polenizării artificiale a celorlalte „plante" ce... hălăduiesc neştiute prin magaziile gospodăriei.

Nu pot trece cu vederea, tovarăşe director, nici peste zidurile înalte ale clădirii din preajma gospodăriei. Unii spun că aici va fi în secolul XXI noul atelier mecanic.

Calomnii, tovarăşe director! Şi ca să vedeţi cît de neîntemeiate sînt aceste afirmaţii, este suficient numai să aruncaţi o privire asupra clădirii în cauză şi să vedeţi situaţia în care se găseşte. Acoperiş nu are. Dar parcă-i trebuie? Plouă într-însa ca afară, dar de vină sînt numai materialele care stau alături fără să se simtă obligate să ia vreo măsură.

Unii „nepricepuţi" — după cum ştiţi şi dvs. — au avut îndrăzneala să se ridice în plină şedinţă afirmînd în gura mare că dvs. sînteţi vinovat de toate oalele sparte în gospodărie. „S-au ridicat", vorba vine. De fapt acest lucru nu este adevărat, deoarece n-aveau cum să se ridice fiind că nu stătea pe scaun nimeni afară de dvs. Ceilalţi, aşa cum este obiceiul în gospodărie la orice şedinţă, stăteau în picioare, deoarece în sala de şedinţă nu există nici un scaun decît cel de la masă de unde dvs. prezidaţi. Şi după cum spuneam mai înainte, unul căruia îi zice Petru Smolea a întrecut orice limită. Auzi dumneata, să spui de un director că este rupt de mase, că nu are spirit gospodăresc, că este înfumurat şi sectar... şi toate acestea nu „între patru ochi", ci chiar în plină şedinţă.

Noroc însă că ăstuia nu i-a prea mers. I-aţi retezat-o scurt.

— Nu permit! Sînt directorul gospodăriei şi te rog să-ţi vezi de lungul nasului dumitale că altfel... După asta aţi coborît puternic pumnul pe masa din faţă. Mi-a plăcut grozav. Mai rar energie ca a dvs. Nici unul n-a mai scos o vorbuliţă. Toţi s-au cuminţit de parcă ar fi fost nişte mieluşei. Păi ce credeau ei că le merge! Dacă aveau ceva de spus să fi venit frumuşel în biroul dvs. Şi acolo, mă rog, era altceva. „Între patru ochi", lucrurile s-ar fi putut limpezi. De altfel această metodă — „între patru ochi" — aţi popularizat-o de nu ştiu cîte ori în rîndurile salariaţilor. Cu toate acestea, tot se mai găsesc unii care nu vor să priceapă nici în ruptul capului şi o iau razna aşa cu critica, fără măcar să aibă aprobare din partea dvs.

Dar cum zice şi proverbul: „Orice naş îşi are naşul". Tot aşa şi cu aceşti oameni. Cum se arată neînţelegători îşi şi găsesc naşul—adică pe dvs. La prima dovadă de nesupunere le şi anulaţi contractul de muncă. Asta bine înţeles cu ajutorul comisiei de litigii, pe care de asemenea, la momentul oportun, aţi ştiut s-o puneţi „cu botul pe labe".

Era nici mai mult, nici mai puţin decît o manifestare a autorităţii de care dispuneţi. După toate acestea, se găseşe însă unii care susţin că nu sînteţi destul de energic. E vorba de unul dintre delegaţii consiliului regional sindical pe nume Florea Vîlcereanu. Necunoscînd metoda vorbitului „între patru ochi" acesta s-a apucat să spună în plină şedinţă că dvs. sînteţi aşa şi pe dincolo. Mi-a plăcut mult, şi de data aceasta, operativitatea cu care aţi organizat cea de a „doua şedinţă" — bineînţeles „între patru ochi" la care aţi asistat numai dvs. şi delegatul sus-amintit. De cum aţi intrat în birou l-aţi şi luat scurt:

— Ia ascultă tovarăşe, dar unde crezi dumneata că ne aflăm: în Patagonia sau într-o gospodărie?

La care el v-a răspuns: După tonul ridicat cu care îmi vorbiţi, vă rog să mă scuzaţi, dar nici eu nu mai ştiu precis unde mă aflu.

Ca să mai înviorăţi puţin atmosfera, v-aţi desprins cu iuţeală de pe creştetul capului căciula şi aţi trîntit-o cu toată puterea de dugumea de s-au cutremurat ferestrele. Ce a urmat este mai puţin important, dar ştiu că delegatul îi tot dădea zor cu nişte lipsuri de ale dvs. Ba că vă purtaţi urît cu oamenii, că din neglijenţa dvs. la una din secţii s-au stricat vreo 700 kg. de cartofi, că la „Colţul roşu" nu mai există nimic decît nişte cărţi roase de şoareci şi un aparat de radio ce a amuţit de mai bine de un an, că...

Noroc că l-aţi luat cam repede că, cine ştie, poate mai spunea cîte ceva şi despre soţia dvs. care are obiceiul să obligă soţiile tractoriştilor s-o ajute la diferitele sale treburi gospodăreşti.

Iacă mă luai cu vorba şi era să uit că mai am de făcut şi o altă scrisoare. Ştiţi cui? tovarăşului Anton Hondru, directorul Trustului regional G.A.S. Oradea, căruia de asemenea aş vrea să-i spun cîte ceva, dar numai aşa: „între patru ochi". Aşa că la bună vedere şi mă iertaţi pentru deranj.

AL. KISS
Corespondentul ziarului „Romînia liberă" în regiunea Oradea

Convorbirea tov. N. S. Hruşciov cu John Bernal,

om de ştiinţă şi fruntaş al vieţii publice din Anglia

La 25 septembrie 1954 tov. N. S. Hruşciov l-a primit pe profesorul John Bernal, om de ştiinţă şi fruntaş al vieţii publice din Anglia, laureat al Premiului Internaţional Stalin „Pentru întărirea păcii între popoare".

Zilele acestea profesorul Bernal a publicat în ziarul „Times" fragmente din stenograma convorbirii avute cu tov. N. S. Hruşciov. Publicăm mai jos textul complet al stenogramei acestei convorbiri.

Intrebare. Noua politică a Uniunii Sovietice în domeniul agriculturii a stîrnit în străinătate multe şi felurite comentarii. Ea este des prezentată ca o reflectare a unei noi crize agrare şi ca o eşuare a sistemului colectivizării. Atenţia imensă acordată agriculturii, numeroasele hotărîri noi şi chiar însăşi Expoziţia agricolă sînt indicate ca fapte care confirmă acest punct de vedere. Printre altele, cultivarea urgentă de noi pămînturi în Siberia şi Kazahstan sînt interpretate ca o indicaţie asupra gravităţii situaţiei. Tocmai din această cauză aş vrea să primesc de la d-voastră, care sînteţi în mare măsură răspunzător pentru noul curs, o lămurire a principalelor considerente politice de care v-aţi călăuzit în această problemă.

Răspuns. Aţi citit desigur materialele publicate în presă despre plenarele Comitetului Central al P.C.U.S. asupra problemelor dezvoltării continue a agriculturii în U.R.S.S. Aceste hotărîri au stîrnit în străinătate numeroase comentarii. Duşmanii Uniunii Sovietice încearcă să folosească în scopurile lor critica pe care o facem lipsurilor existente în domeniul agriculturii, încearcă să aplice acestei critici o interpretare a lor proprie.

Intr-adevăr, noi criticăm aspru lipsurile noastre în domeniul agriculturii. Dar nu ne ocupăm cu autobiciuirea din cauza vreunui sentiment bolnăvicios de căinţă. O facem pentru că critica aspră ajută tuturor lucrătorilor noştri să înţeleagă mai adînc şi să devină conştienţi de slăbiciunile noastre pentru a munci mai bine şi a înlătura mai repede lipsurile.

Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, sprijinindu-se pe succesele obţinute pe tărîmul industrializării ţării, a pus sarcina de a obţine în decurs de 2—3 ani un avînt rapid al producţiei obiectelor de consum popular. Se înţelege că pentru a spori producţia obiectelor de consum popular trebuie dezvoltată într-un ritm mai rapid agricultura şi îndeosebi trebuie sporită considerabil producţia de cereale.

In străinătate s-a vorbit mult despre contradicţia aparentă între declaraţiile lui I. V. Stalin la Congresul al XVIII-lea al partidului şi ale lui G. M. Malenkov la Congresul al XIX-lea al partidului cu privire la faptul că problema cerealelor a fost rezolvată în ţara noastră şi hotărîrile ultimelor plenare ale C.C. al P.C.U.S. în care se arată necesitatea de a spori producţia de cereale şi a lărgi suprafeţele cultivate cu cereale pe pămînturile înţelenite. In fond nu există aici nici o contradicţie. I. V. Stalin şi G. M. Malenkov au avut perfectă dreptate cînd au spus că avem destule cereale pentru a asigura populaţia cu pîine. Ţara noastră îşi satisfăcea nevoile în ceea ce priveşte cerealele. Avem şi acum destule cereale, precum şi rezervele necesare. Dar în afară de pîine, omul mai are nevoie şi de altceva. Tocmai alte nevoi ale omului cer indirect sporirea producţiei de cereale.

Dezvoltarea Uniunii Sovietice, întărirea economiei ţării şi ridicarea, pe această bază, a situaţiei materiale a oamenilor muncii în cursul ultimilor cîţiva ani au dus la o mare sporire a cererii de felurite mărfuri pe care nu le-am avut înainte în mari cantităţi. An de an se reduc la noi preţurile mărfurilor, creşte salariul real al muncitorilor şi funcţionarilor, sporeşte puterea de cumpărare a populaţiei. Se înţelege că totodată se micşorează cererea de mărfuri de calitate inferioară şi, dimpotrivă, creşte mult cererea de mărfuri de calitate superioară. Un număr tot mai mare de oameni cer la magazine delicatese. După război, cînd preţurile erau ridicate, aprovizionarea populaţiei cu mărfuri de consum popular părea satisfăcătoare. Acum, cînd în decursul unui şir de ani preţurile au fost considerabil reduse, se observă o oarecare lipsă a unor anumite mărfuri, deşi în realitate producţia tuturor acestor categorii de mărfuri a crescut mult. Cererea de mărfuri de calitate superioară a cuprins cercuri largi ale populaţiei. Sarcina noastră este de a se satisface această cerere.

In condiţiile capitalismului într-o asemenea situaţie, adică în cazul unei cereri sporite de mărfuri, cînd cererea depăşeşte oferta, ar exista posibilităţi strălucite pentru obţinerea de profituri. La noi însă lucrurile nu stau astfel. Calea socialistă constă în dezvoltarea producţiei şi în continuarea politicii de reducere a preţurilor. Tocmai în această lumină trebuie privită lipsa aparentă de cereale. Nu e vorba aici de criză. Situaţia nu este la noi mai proastă, ci e mai bună ca oricînd înainte. Adevărul este că într-un stadiu mai înalt al dezvoltării noastre creşte considerabil cererea de mărfuri de consum popular.

Partidul nostru duce cu consecvenţă şi perseverenţă o politică de lărgire pe toate căile a producţiei obiectelor de consum popular şi de satisfacere maximă a nevoilor crescînde ale oamenilor muncii. Or, pentru a ridica nivelul producţiei de mărfuri, trebuie ridicat nivelul producţiei de cereale, pentru că în ultimă instanţă cerealele constituie baza tuturor celorlalte produse alimentare, mai mult chiar — baza producţiei multor categorii de mărfuri de larg consum. Pentru a obţine mai multe cereale a fost adoptată hotărîrea de a folosi pămînturile înţelenite din Kazahstan şi Siberia — vaste cîmpii fertile, bune pentru cultivarea cerealelor.

Pămînturile noi ne dau cerealele cele mai ieftine. Locurile în care se pun în valoare pămînturile înţelenite reprezintă o cîmpie neîntreruptă care se întinde pe o lungime de multe mile. Fără multă exagerare se spune că cel care ară îşi începe brazda după dejun, la prînzul la cotitură şi se întoarce la cină. Preţul de cost al cerealelor este aci minimal şi de aceea ne convine să le producem în aceste regiuni.

Peste doi ani această sarcină va fi rezolvată. Iniţial am plănuit să valorificăm 13.000.000 hectare de pămînturi înţelenite. Acest plan a fost îndeplinit cu succes: în 1954 au fost cultivate peste 3.500.000 hectare de pămînturi înţelenite, iar în total au fost arate peste 17.000.000 hectare în vederea recoltei anului viitor. Comitetul Central al P.C.U.S. şi Consiliul de Miniştri al U.R.S.S. au revizuit planurile iniţiale şi, pornind de la posibilităţile existente, au luat hotărîrea ca în 1956 culturile de cereale pe pămînturile înţelenite să cuprindă o suprafaţă de 28-30 milioane hectare. Dacă se va obţine o recoltă fie şi de 10 chintale la hectar, aceasta va da aproximativ 300.000.000 chintale sau 1 miliard 800.000.000 puduri de cereale. Este un minimum, deoarece recoltele strînse de pe aceste pămînturi depăşesc adeseori această cifră de producţie la hectar de 3 ori.

Valorificînd pămînturile înţelenite, ţara noastră va căpăta o cantitate de cereale care se cere pentru acoperirea tuturor nevoilor populaţiei, cît şi pentru dezvoltarea creşterii animalelor, pentru export şi pentru crearea rezervelor necesare. Vom putea în măsură mai mare să ajutăm ţările prietene, de pildă Cehoslovacia şi Republica Democrată Germană, care pe pămînturile lor nu pot produce o suficientă cantitate de cereale; Romînia, Ungaria şi Bulgaria, care în anii de secetă nu pot să satisfacă în întregime cerinţele lor.

Sporind producţia de cereale vom putea să le folosim de asemenea în cantităţi mai mari ca nutreţ pentru vite, ceea ce va permite mărirea efectivului de porci şi de alte vite, îmbunătăţirea hrănirii lor pentru îngrăşare, adică transformarea cerealelor în carne. Există o zicală ucraineană: „Nu-i în lume pasăre mai bună decît cîrnatul de porc". Sporind producţia de cereale vrem să avem cît mai multe păsări de acest fel. Valorificarea pămînturilor noi ne va ajuta să mărim mai repede producţia de nutreţuri pentru creşterea animalelor. Vom putea elibera suprafeţe mai mari de pămînt pentru cultivarea culturilor furajere. Aceasta va permite să ridicăm productivitatea vitelor de lapte, să mărim efectivul oilor şi să sporim producţia de lînă.

In plus sporirea producţiei de cereale pe pămînturile înţelenite ne va permite să eliberăm o parte din suprafeţele ocupate cu cereale în celelalte regiuni ale ţării, pentru a cultiva acolo alte culturi importante.

După cum am mai spus, noi avem acum nevoie de multe alte produse, în afară de grîu, iar aceste produse le vom putea obţine pe seama măririi suprafeţelor cultivate cu alte culturi în raioanele deja valorificate.

Luaţi bunăoară zahărul. Noi avem nevoie de o cantitate mai mare de zahăr şi o vom putea obţine afectînd circa 300.000 hectare de pămînt în plus faţă de ceea ce avem în prezent pentru cultivarea sfeclei de zahăr în Ucraina. La fel stau lucrurile cu bumbacul, legumele şi alte culturi care reclamă mai multă apă şi mai multă atenţie. Acum suprafeţele cultivate cu plante tehnice vor putea fi mărite pe seama unei oarecare reduceri a suprafeţelor cultivate cu cereale în raioanele mai populate.

Astfel sarcina constă în a folosi noile resurse de cereale pentru a îmbunătăţi aprovizionarea populaţiei ţării cu produse alimentare.

Mă puteţi desigur întreba: dacă toate aceste bogăţii, adică pămînturile înţelenite, se aflau tot timpul la pragul porţii noastre, de ce nu ne-am gîndit mai înainte la ele? Poporul de mult se gîndea la ele, încă în vremurile vechi dinainte de revoluţie. Pînă şi ţarii se gîndiseră să folosească acest pămînt minunat. Dar aceasta era peste puterile lor. Aceasta n-a fost în stare s-o facă nici Puterea Sovietică în primele decenii de existenţă, cînd în ţara noastră încă nu era suficient dezvoltată industria de maşini agricole. Suprafaţa pămînturilor noi care vor fi arate în decurs de doi ani va fi egală cu întreaga suprafaţă cultivată a Ucrainei şi va fi de 1,5 ori mai mare decît suprafaţa însămînţată cu culturi cerealiere în Ucraina. Ar fi fost nevoie de zeci de milioane de ţărani pentru valorificarea acestor pămînturi, dar nu aveam de unde-i lua.

Abia acum, cînd s-a dezvoltat industria socialistă, cînd industria de maşini sovietică a atins volumul ei actual, a devenit cu putinţă să valorificăm asemenea suprafeţe întinse cu ajutorul unui număr relativ mic de oameni. In 1954 pentru valorificarea pămînturilor înţelenite se trimit 120.000 de tractoare (convenţionale de 15 H.P.), 10.000 de combine şi multe alte maşini şi unelte. Trebuie arătat că aceste maşini au fost detaşate fără a spori programul construcţiei de maşini agricole. Cînd s-a luat hotărîrea cu privire la acest plan, am făcut un apel la voluntari; pentru valorificarea pămînturilor înţelenite era nevoie de cîteva zeci de mii de oameni, dar la chemarea partidului au venit de la bun început un număr cu mult mai mare de oameni decît eram în stare să folosim. Avînd maşini şi oameni, nimic nu ne poate împiedica să obţinem atîtea cereale cîte dorim.

Noi n-am dat ultării nici teritoriile noastre bine valorificate. Aţi văzut doar Expoziţia agricolă; or, ea a fost deschisă nu pentru distracţie. Arătăm acolo realizările celor mai bune colhozuri din fiecare regiune. Ţăranii sosesc aci, iau cunoştinţă de aceste realizări şi încep să înţeleagă că şi ei vor putea obţine rezultate asemănătoare. Sarcina noastră este de a întări prin toate mijloacele colhozurile ca bază de neclintit a agriculturii socialiste. Vrem să ridicăm colhozurile de rînd la nivelul celor mai înaintate. Expoziţia este o adevărată universitate populară.

Intrebare. Una din particularităţile Expoziţiei este faptul că acolo se acordă multă atenţie dezvoltării staţiunilor electrice săteşti. Ele sînt relativ mici şi, mi se pare, nerentabile, deoarece energia produsă de ele revine mai scump decît energia obţinută la centralele electrice mari, pe care d-voastră le construiţi acum. Atunci de ce faceţi acest lucru?

Răspuns. Aveţi deplină dreptate cînd afirmaţi că energia staţiunilor electrice mici revine cu mult mai scump decît energia centralelor mari. Cu toate acestea colhozurilor le convine să construiască staţiuni electrice mici. Trebuie avut în vedere că la noi, deşi în ultimii ani se desfăşoară mari lucrări pentru construirea de centrale electrice, nu este suficientă energie electrică. Industria consumă aproape întreaga energie electrică pe care o furnizează marile centrale electrice. Este limpede că cerinţele de energie electrică ale industriei trebuie satisfăcute în primul rînd. In legătură cu aceasta agricultura deocamdată capătă încă puţină energie din partea centralelor electrice mari. Colhozurile construiesc staţiuni mici dat fiind că energia acestora le revine totuşi mai ieftin decît energia obţinută de la motoarele simple folosite în agricultură. Construind staţiuni electrice, fie şi mici, colhozurile ridică nivelul de mecanizare şi electrificare a agriculturii, folosesc energia nu numai pentru nevoile curente, dar mai ales pentru punerea în funcţiune a tehnicii agricole care acţionează pe bază de energie electrică. Prin urmare, construirea de staţiuni electrice mici se justifică deoarece ele satisfac nevoile urgente ale colhozurilor.

In viitor, odată cu creşterea electrificării ţării, centralele electrice mari vor furniza cantităţi mai mari de energie pentru agricultură, şi aceasta începe să se producă de pe acum.

Intrebare. Insemnătatea care se atribuie valorificării de pămînturi noi ridică în mod firesc întrebarea: oare aceasta nu înseamnă lichidarea sau cel puţin restrîngerea marilor lucrări de irigaţie şi a altor proiecte prevăzute pentru combaterea secetei în regiunile de sud-est ale Uniunii. S-ar părea că acum se acordă mai multă atenţie dezvoltării Asiei decît Europei. Intrucît este îndreptăţit acest lucru şi care sînt cauzele sale?

Răspuns. Este o întrebare cu totul firească, dar ea are un răspuns simplu. Noi prevedem dezvoltarea nu numai a cutărui sau cutărui raion al ţării, ci şi dezvoltarea Uniunii Sovietice în întregime în funcţie de nevoile noastre actuale şi resursele de care dispunem. De pildă, noi vrem să sporim producţia agricolă. Putem s-o facem atît printr-o folosire mai intensivă a suprafeţelor cultivate existente, cît şi prin valorificarea de noi pămînturi. Noi facem tot posibilul pentru a mări producţia la hectar de pe toate suprafeţele. Pentru a obţine o sporire considerabilă a producţiei la hectar, noi avem nevoie de o cantitate mai mare de îngrăşăminte, dar pentru aceasta trebuie să construim numeroase fabrici noi. Toate acestea cer timp, iar noi nu putem aştepta. In prezent, după cum am mai spus, avantajul economic maxim constă în folosirea pămînturilor noi. Valorificarea acestor pămînturi este cel mai bun mijloc pentru mărirea rapidă a producţiei de cereale. Totuşi, noi nu ne vom limita numai la mărirea suprafeţelor cultivate, ci vom căuta să obţinem şi o cultură mai intensivă în agricultură.

Inseamnă oare aceasta că noi lichidăm sau restrîngem lucrările de irigaţie? In nici un caz. Irigaţia se va desfăşura şi se desfăşoară acolo unde acest lucru este cel mai convenabil pentru producţia de culturi valoroase — legume, bumbac, viţă de vie. Dar deocamdată noi nu punem accentul principal pe aceasta. Deocamdată noi trebuie să ne concentrăm forţele acolo unde vom obţine recolte cît mai mari. Aci este o problemă de calcul simplu al avantajului economic şi al posibilităţilor. Unde este mai bine să trimitem astăzi tractorul nou? Pe pămînturile vechi, unde va putea ara 10 hectare pe zi, sau pe pămînturile noi, unde acest tractor va ara de cîteva ori mai mult şi unde se poate obţine în plus o mare cantitate de cereale?

Ştiu că în străinătate se vorbeşte că noile măsuri luate în domeniul agriculturii ar reprezenta o schimbare radicală a întregii politici economice sovietice. Aceste afirmaţii nu corespund realităţii. Noi nu slăbim atenţia acordată dezvoltării industriei, industria noi n-o sacrificăm agriculturii. Dezvoltarea tuturor ramurilor industriei va continua şi de aci înainte conform planului trasat. Totodată vom acorda şi de aci înainte principala atenţie dezvoltării industriei grele. Tractoarele cu şenile, plugurile, semănătoarele şi alte maşini agricole fabricate de uzine anul acesta şi în anul următor, 1955, vor fi trimise mai ales pe pămînturile noi. Prin urmare, anul acesta şi în anul următor numărul tractoarelor cu şenile nu se va mări pe vechile pămînturi cultivate, ac

Dezbaterile din Adunarea Naţională Franceză

• Primul articol al proiectului de lege pentru ratificarea acordurilor de la Paris a fost respins
• Mendès-France a cerut vot de încredere

PARIS 24 (Agerpres). — Şedinţa de joi noaptea a Adunării Naţionale franceze a continuat într-o atmosferă extrem de incordată şi a durat pînă la ora 8 dimineaţa. In cursul discuţiilor au mai luat cuvîntul o serie de vorbitori printre care republicanul progresist Pierre Cot, deputaţi comunişti şi deputaţi din Sudan şi Madagascar. Toţi au adus critici aspre acordurilor de la Paris arătînd că ele duc spre un nou război şi că pun Franţa la cheremul Germaniei occidentale remilitarizate. Deputatul Bonnefous (U.D.S.R.) a declarat că „se va resemna sa voteze ratificarea" pentru a-şi dovedi astfel fidelitatea faţă de pactul Atlantic.

Deputatul Badie (radical) a dat citire unei moţiuni cuprinzînd propunerea de a se amina dezbaterile pînă după reglementarea divergenţelor franco-germane în problema Saarului. Mendès-France a luat atunci pentru a treia oară cuvîntul în cursul zilei de joi. El a insistat ca moţiunea să fie respinsă spunînd că „nimeni nu-şi închipuie că noi întrevederi (între reprezentanţii guvernului francez şi ai Germaniei occidentale — N.R.) ar putea da un text mai avantajos".

Moţiunea deputatului Badie a fost respinsă.

La ora 2 noaptea discuţiile generale fiind terminate, preşedintele Adunării a anunţat că urmează să se treacă la discutarea fiecărui articol în parte a proiectului de lege cu privire la ratificarea acordurilor de la Paris.

Deputatul François de Menthon, (M.R.P.) anunţă Adunarea Naţională că în urma unei scurte şedinţe grupul său a hotărît „să voteze împotriva reînarmării Germaniei şi împotriva intrării Germaniei în pactul Atlantic". Îngrijorat de această declaraţie Mendès-France a făcut o nouă încercare de a convinge pe deputaţi să voteze acordurile de la Paris. Drept principal argument, el a amintit că „în străinătate se va produce îndoială asupra faptului dacă în Adunarea Naţională franceză există o majoritate în favoarea cooperării cu aliaţii".

S-a trecut apoi la votarea primului articol al proiectului de lege conform căruia preşedintele este autorizat să ratifice protocolul suplimentar la tratatul de la Bruxelles precum şi protocolurile privind forţele armate participante la „Uniunea Europei occidentale", la controlul asupra armamentelor şi la crearea „Uniunii europene a armamentelor". Acest articol prin care se admite înarmarea Germaniei occidentale şi includerea ei în „Uniunea Europei occidentale", a fost respins de Adunarea Naţională cu 280 de voturi contra 259. Imediat după aflarea rezultatului, şeful guvernului a făcut o nouă intervenţie, cerînd deputaţilor cu insistenţă să aprobe acordurile de la Paris. Totodată a comunicat că va pune chestiunea de încredere în guvern în ceea ce priveşte cele două articole următoare ale proiectului de lege şi anume cele privitoare la includerea Germaniei occidentale în pactul Atlantic şi la încetarea regimului de ocupaţie în Germania occidentală. El a cerut ca primul articol respins să fie reexaminat luni în cea de a doua citire, anunţînd că şi în legătură cu acest articol va pune chestiunea de încredere.

Daniel Mayer, preşedintele comisiei pentru afacerile externe a propus o suspendare a şedinţei pentru studierea unor amendamente prezentate sub formă de articole suplimentare la proiectul de lege privind acordurile de la Paris. Mendès-France a obiectat cu vehemenţă împotriva acestei propuneri, dar deputaţii Ballanger (comunist) şi Daladier (radical) au declarat că Adunarea Naţională trebuie să lucreze „într-o atmosferă de seriozitate".

In ciuda insistenţelor lui Mendès-France de a se continua şedinţa, aceasta a fost întreruptă pentru o oră şi reluată la 7 dimineaţa. Imediat după redeschiderea şedinţei, Mendès-France a anunţat că de asemenea va cere vot de încredere pentru:

1. Aprobarea amendamentului prezentat de Palewski (fost gaullist) care cere ca schimbul instrumentelor de ratificare să se facă simultan în ceea ce priveşte toate protocolurile acordurilor de la Paris.

2. Respingerea amendamentului prezentat de Palewski cu privire la amînarea îndeplinirii acordurilor de la Paris pînă la 1 decembrie 1955.

3. Respingerea amendamentului prezentat de Loustaunnau-Lacau în care se propune ca acordurile de la Paris să intre în vigoare după semnarea de către ţările participante a Protocolului cu privire la îndeplinirea strictă a acestor acorduri.

Apoi a început votarea raportului lui Isorni cu privire la încetarea regimului de ocupaţie din Germania occidentală şi modificarea în conformitate cu aceasta a acordurilor de la Bonn. Raportul lui Isorni a fost aprobat în ansamblu cu 380 de voturi contra 180. Adunarea Naţională a aprobat de asemenea raportul lui Vendroux asupra ratificării acordurilor franco-germane privind Saarul. Pentru ratificare au votat 368 de deputaţi contra 145.

Votul asupra încrederii în guvern a fost fixat pentru 27 decembrie.

La ora 8 dimineaţa şedinţa Adunării Naţionale a luat sfîrşit.

Numeroase ziare franceze ca de pildă „France Soir" nu ascund faptul că în aceste zile pînă la redeschiderea şedinţei care va avea loc luni după amiază, guvernul va exercita asupra deputaţilor numeroase presiuni.

Franţa nu va consimţi niciodată la reînvierea militarismului german

PARIS 24 (Agerpres). — Mişcarea de protest a poporului francez împotriva remilitarizării Germaniei occidentale ia o amploare uriaşă. In întreaga ţară continuă intens stringerea de semnături pe petiţiile şi rezoluţiile de protest împotriva înarmării revanşarzilor de la Bonn. Documentele semnate sînt trimise imediat deputaţilor din parlament. In ziua de 23 decembrie, numai populaţia din Montreuil, o suburbie a Parisului, a trimis în Adunarea Naţională 60 de delegaţii. Delegaţiile din Departamentul Isère au declarat membrilor parlamentului că în departamentul lor rezoluţia, în care se cere Adunării Naţionale să respingă acordurile de la Paris, a fost semnată de 80.000 locuitori.

La 23 decembrie Consiliul păcii din departamentul Sena a dat publicităţii un apel adresat populaţiei în care se arată că în cea de a 4-a zi a dezbaterilor de la Londra şi Paris, protestul poporului francez a luat o amploare care oglindeşte în mod just voinţa naţiunii. Petiţiile, delegaţiile, încetarea lucrului, strîngerea de semnături, toate acestea reprezintă o dovadă că niciodată Franţa nu va consimţi la reînvierea militarismului german.

Presiuni brutale ale S.U.A. şi Angliei asupra Adunării Naţionale Franceze

LONDRA 24 (Agerpres). — Respingerea de către Adunarea Naţională franceză a primului articol al acordurilor de la Paris a provocat o puternică îngrijorare în cercurile agresive americane, engleze şi vest-germane.

Potrivit relatărilor agenţiei France Presse, la puţin timp după respingerea primului articol al acordurilor de la Paris de către Adunarea Naţională franceză, a avut loc o convorbire telefonică între John Foster Dulles, secretarul de stat al S.U.A., şi Anthony Eden, ministrul Afacerilor Externe al Marii Britanii. Rezultatul acestei convorbiri a fost acela că Eden a renunţat să mai plece în concediu şi a convocat imediat la sediul Foreign Office-ului (Ministerul de Externe — n. r.) pe ambasadorul Franţei în Marea Britanie, Rene Massigli.

Ministerul de Externe al Marii Britanii a dat publicităţii un comunicat al cărui text constituie o ameninţare directă la adresa Adunării Naţionale franceze. Acest comunicat avertizează Franţa că „respingerea acordurilor de la Paris nu înseamnă că înarmarea Germaniei occidentale n-ar mai avea loc", dar că „garanţiile" Marii Britanii, care prevăd menţinerea de trupe engleze pe continentul european „depind de ratificarea acordurilor de la Paris de către toate părţile interesate".

De asemenea, în Germania occidentală, imediat după ce s-a aflat vestea cu privire la respingerea de către Adunarea Naţională franceză a primului articol al acordurilor de la Paris, cancelarul vest-german Adenauer a convocat de urgenţă consiliul ministrilor.

Un cetăţean englez a cerut azil în R. D. Germană

BERLIN 24 (Agerpres). — A.D.N transmite: Cetăţeanul englez Anthony Jackson a adresat organelor guvernamentale ale Republicii Democrate Germane o declaraţie, în care se spune printre altele:

Mi s-a făcut lehamite de politica oamenilor politici englezi şi americani care trezesc în permanenţă sentimentul de ură între popoarele lor şi popoarele din ţările de democraţie populară.

In consecinţă am hotărît să locuiesc într-o ţară de democraţie populară pentru a contribui la prietenie şi pace.

De aceea, rog să îmi autorizat să mă stabilesc în Republica Democrată Germană şi să muncesc pentru a-mi alege o viaţă care să-mi dea bucurii.

Pentru binele Franţei şi al păcii

Franţa trăieşte momente hotărîtoare, momente de care depinde, pentru o lungă perioadă de vreme, destinul acestei ţări. Timp de patru zile, în Adunarea Naţională Franceză, în legătură cu problema ratificării tratatelor de la Paris, s-au desfăşurat dezbateri care oglindesc gravitatea alegerii. Alternativa este: a împiedica sau a admite renaşterea unei armate germane revanşarde, care constituie cel mai mare pericol la adresa Franţei şi a păcii întregii Europe. De aceea, lupta în jurul ratificării tratatelor de la Paris, atrage atenţia celor mai largi cercuri ale opiniei publice din toate ţările europene.

In această lumină este explicabilă satisfacţia cu care poporul romîn, alături de celelalte popoare a primit vestea că vineri dimineaţă Adunarea Naţională Franceză a respins, cu 280 voturi contra 259, primul punct al proiectului acordurilor de la Paris privitor la tratatul cu privire la includerea Germaniei Occidentale în pactul de la Bruxelles, adică la înarmarea Germaniei Occidentale.

Lupta care s-a desfăşurat în Adunarea Naţională Franceză — şi care încă nu e încheiată — s-a dovedit foarte strînsă, Mendès-France, recurgînd la toate mijloacele de care dispunea pentru a influenţa votul. La un moment dat, de pildă, primul ministru Mendès-France a făcut cunoscut că guvernul va cere vot de încredere împotriva oricărui amendament de aminare, Mendès-France a adăugat că în cele 24 de ore dintre punerea chestiunii de încredere şi exprimarea votului, dezbaterile asupra ratificării ar urma să continue. Deputaţii au respins această cerere a guvernului, subliniind, după cum relatează agenţia France Presse, „că este fără precedent ca în timpul răgazului prevăzut de constituţie între punerea chestiunii de încredere şi votul adunării, să continue dezbaterile".

Votul de vineri dimineaţa al Adunării Naţionale Franceze este cu atît mai semnificativ cu cît după respingerea acum cîteva luni a tratatului C.D.E., Franţa a fost supusa unor presiuni brutale din partea cercurilor conducătoare din S.U.A. şi Anglia şi paralel cu acestea la o serie întreagă de manevre cu scopul de a înşela poporul francez. Apărătorii reînvierii militarismului german s-au straduit să demonstreze că reînarmarea Germaniei occidentale ar fi un lucru inevitabil, ca Franţa este neputincioasă în faţa presiunilor americane şi că „răul cel mai mic" l-ar constitui renaşterea Wehrmachtului în cadrul blocului vest-european. Tot pentru a dezorienta opinia publică domnea de o destindere a situaţiei internaţionale, misionarii războiului au lansat ideea că după ratificare şansele unei înţelegeri cu Uniunea Sovietică se vor mări, că paralel cu formarea unei armate germane se vor duce tratative şi cu Moscova, etc.., manevre diversioniste menite a adormi vigilenţa poporului francez, a-l face să nu-şi dea seama de proporţiile primejdiei pe care o reprezinta reînarmarea celui mai periculos duşman al Franţei, militarismul german.

O presiune grosolană de ultim moment au constituit-o manevrele prin care s-a obţinut — chiar în timpul dezbaterilor parlamentare din Franţa — ratificarea acordurilor de la Paris în Adunarea Naţională Italiană, pentru a se influenţa astfel votul deputaţilor francezi.

Încercările de a adormi opinia publică din Franţa s-au lovit de luciditatea crescîndă şi activă a celor mai largi pături ale ei. Poporul francez s-a ridicat cu şi mai mare vigoare împotriva ratificării acordurilor de la Paris, exercitînd prin atitudinea sa o presiune puternică asupra mandatarilor lui din Adunarea Naţionala. Prin sute de mitinguri, prin zeci de mii de scrisori trimise deputaţilor, prin sute şi sute de mii de iscăliturii, poporul francez şi-a arătat voinţa sa de a se opune remilitarizării Germaniei occidentale. Oameni politici de seamă ai Franţei ca Herriot, Daladier, Paul Boncour au condamnat acordurile de la Paris.

La lămurirea poporului francez, un rol de seamă l-a avut politica ţărilor iubitoare de pace, care, prin Declaraţia comună de la Moscova, au dat un serios avertisment popoarelor şi guvernelor europene asupra primejdiei ce ar decurge din ratificarea acordurilor de la Paris. De asemenea, Uniunea Sovietică prin nota adresată guvernului francez, a spulberat păienjenişul de minciuni ţesut de cercurile agresive pentru a convinge pe francezi că ratificarea acordurilor de la Paris nu ar altera de fel raporturile dintre Franţa şi U.R.S.S. Nota sovietică arăta limpede că în cazul ratificării acordurilor de la Paris, tratatul de asistenţă mutuală franco-sovietic devine fără obiect. Acest tratat fiind îndreptat împotriva reînvierii militarismului german, iar acordurile de la Paris prevăzînd tocmai reînvierea şi înarmarea acestui militarism, ratificarea acordurilor de la Paris înseamnă anularea tratatului dintre Franţa şi U.R.S.S. Or, istoria a arătat că alianţa cu Uniunea Sovietică — şi mai înainte cu Rusia — constituie pentru Franţa chezăşia securităţii ei. În memoriile sale, apărute recent la Paris, generalul De Gaulle susţine că „această alianţă rămîne totdeauna o necesitate, fapt dovedit de fiecare cotitură hotărîtoare a istoriei".

Politica Uniunii Sovietice şi a ţărilor de democraţie populară a avut o evidentă însemnătate în lămurirea poporului francez contribuind astfel la intensificarea campaniei împotriva ratificării tratatelor de la Paris. Ziarul „Daily News" din New York se arăta — într-un limbaj destul de grosolan — iritat de amploarea acestei campanii: „Perspectiva reînarmării Germaniei Occidentale — spune ziarul — îngrijorează pe mulţi francezi în aşa măsură încît campania de a o împiedica a devenit acum cu adevărat isterică". Lăsînd la o parte termenul de isterie care s-ar preta mai bine celor de la „Daily News", apologeţi ai psihozei războinice şi atomice, articolul din ziarul sus-citat trădează marea nelinişte a cercurilor agresive din S.U.A. în faţa opoziţiei ferme a poporului francez împotriva înarmării celor ce în numai trei decenii au năvălit de două ori asupra Franţei.

In acelaşi sens — după respingerea de către Adunarea Franceză a tratatului de reînarmare a Germaniei Occidentale — agenţia britanică Reuter transmitea că „votul negativ asupra reînarmării germane a constituit o surpriză neplăcută pentru toate oficialităţile guvernamentale care se aşteptau la o victorie la limită dar sigură... Avertismentele repetate, date de Mendès-France în timpul dezbaterilor, cu privire la efectele nefavorabile pe care un vot negativ le-ar avea asupra relaţiilor Franţei cu aliaţii săi occidentali, par să nu fi fost luate în seamă. Azi nu se poate spune cu siguranţă dacă situaţia va putea fi salvată luni".

Pe de altă parte, agenţia United Press transmite din Bonn că „Adenauer şi-a convocat consilierii într-o conferinţă extraordinară deîndată ce a fost informat că Adunarea Naţională Franceză a respins în mod preliminar reînarmarea Germaniei occidentale. Ştirile despre votul francez — a doua respingere în timp de 4 luni — au întunecat veselia din ajunul Crăciunului din capitala Germaniei occidentale" (e vorba de veselia guvernului de la Bonn n. n.). In continuare United Press anunţă că membrii guvernului de la Bonn „prevăd posibilitatea ivirii unei noi mari crize în întreaga alianţă defensivă occidentală în cazul cînd Adunarea Naţională Franceză va confirma respingerea preliminară".

Este mai mult ca sigur că îngrijorarea cercurilor agresive din S.U.A., Anglia şi Germania Occidentală se va preface în încercări de a anihila succesul obţinut vineri dimineaţa de poporul francez. Una din ele este manevra lui Mendès-France care, după eşecul suferit de tratativele susţinute de el în Adunarea Franceză, a cerut pentru luni un vot de încredere, legat de ratificarea acordului de primire a Germaniei Occidentale în pactul de la Bruxelles şi în N.A.T.O. Fluturînd ameninţarea cu o criză de cabinet, guvernul Mendès-France cere Adunării Franceze să-şi schimbe votul deja dat. Este de asemenea de aşteptat ca pînă luni după amiază, cînd parlamentul francez se întruneşte din nou, cercurile agresive din S.U.A. şi Anglia să facă noi presiuni, asupra Franţei şi ca Mendès-France să mai caute noi formule menite să înşele poporul francez.

Dar poporul francez ştie că va trebui să apere cu şi mai multă înverşunare primul succes obţinut, consolidîndu-l şi prefăcîndu-l într-o victorie deplină necedînd în faţa presiunilor şi demascînd toate manevrele. „Adunarea Naţională nu poate rămîne surdă la dorinţa întregii Franţe, care spune NU ratificării" susţine pe drept cuvînt „L'Humanité".

In aceste clipe grele pentru Franţa, poporul romîn este alături de poporul francez şi îşi manifestă încrederea în victoria definitivă a luptei lui pentru binele Franţei, pentru pacea Europei şi a întregii lumi.

GH. IOSUB

De la Tribunalul Suprem al U. R. S. S.

MOSCOVA 24 (Agerpres). — TASS transmite comunicatul publicat în ziarele din 24 decembrie sub titlul „De la Tribunalul Suprem al U.R.S.S.".

Între 14 şi 19 decembrie 1954, în oraşul Leningrad, Colegiul militar al Tribunalului Suprem al U.R.S.S. în completul compus din general-locotenent de justiţie E. L. Zeidin, prim-locţiitor al preşedintelui Tribunalului Suprem al U.R.S.S. — ca preşedinte şi generalul-maior de justiţie V. V. Siuldin şi colonelul de justiţie V. V. Borisoglebski — ca membri, reprezentantul procuraturii fiind A. A. Rudenko, procurorul general al U.R.S.S., consilier de stat activ al justiţiei, iar apărarea fiind susţinută de membrii Colegiului de avocaţi al oraşului Moscova: L. I. Grinev, M. V. Stepanev, N. I. Rogov, L. V. Pavlov, a judecat în şedinţă publică procesul penal al inculpaţilor V. S. Abakumov, fost ministru al Securităţii de stat al U.R.S.S., A. G. Leonov, fost şef al secţiei de anchetă în cauzele deosebit de importante din cadrul Ministerului Securităţii de stat, V. I. Komarov şi M. T. Lihacev, foşti locţiitori ai şefului secţiei de anchetă în cauzele deosebit de importante, I. A. Cernov, I. M. Broverman, foşti colaboratori ai Ministerului Securităţii de stat al U.R.S.S., învinuiţi de crimele prevăzute de articolele 58-1„b", 58-7, 58-8, 58-11 din codul penal al R.S.F.S.R.

Ancheta judecătorească a confirmat pe deplin datele anchetei prealabile şi învinuirile aduse inculpaţilor.

Inculpatul Abakumov, fiind ridicat de Beria în postul de ministru al Securităţii de stat al U.R.S.S., a fost complice direct al grupului criminal complotist, aducea la îndeplinire însărcinările duşmănoase ale lui Beria îndreptate împotriva partidului comunist şi guvernului sovietic.

Săvîrşind aceleaşi crime ca şi Beria, Abakumov a pornit pe calea aventurilor şi provocărilor politice. Abakumov ticluia dosare penale cu privire la activişti din aparatul de partid şi sovietic şi la reprezentanţi ai intelectualităţii sovietice, după care aresta aceste persoane şi folosind metode criminale de anchetă penală, interzise de legea sovietică, împreună cu complicii săi Leonov, Komarov, Lihacev, zmulgea arestaţilor depoziţii inventate în care aceştia se recunoşteau vinovaţi de săvîrşirea unor grave crime de stat.

Astfel, Abakumov a înscenat aşa-zisul „proces de la Leningrad" în care au fost arestaţi fără temei o serie de activişti din aparatul de partid şi sovietic, învinuiţi pe nedrept de crime de stat din cele mai grave.

Ancheta judecătorească a mai stabilit şi numeroase alte fapte de falsificare a unor dosare penale şi de încălcare criminală a legalităţii socialiste săvîrşite de Abakumov şi complicii săi.

In prezent, persoanele învinuite pe nedrept de Abakumov şi complicii săi au fost complet reabilitate.

Pentru a ascunde crimele săvîrşite de el, Abakumov interzicea expedierea la destinaţie a declaraţiilor şi reclamaţiilor celor arestaţi adresate C.C. al P.C.U.S. şi guvernului sovietic.

Colegiul militar al Tribunalului Suprem al U.R.S.S., constatînd că învinuirile aduse lui Abakumov şi complicilor săi sînt pe deplin dovedite, a condamnat: pe inculpatul I. A. Cernov la detenţiune în lagăr de muncă corecţională pe termen de 15 ani; pe inculpatul I. M. Broverman la detenţiune în lagăr de muncă corecţională pe termen de 25 ani; pe inculpaţii V. S. Abakumov, A. G. Leonov, V. I. Komarov şi M. T. Lihacev la pedeapsa capitală — împuşcarea.

Sentinţa a fost primită cu mare satisfacţie de asistenţă.

Sentinţa a fost adusă la îndeplinire.

Acordurile de la Paris ilustrează tendinţa spre agresiune

— Interviul acordat de feldmareşalul în rezervă Paulus —

BERLIN 24 (Agerpres). — A.D.N. transmite: Feldmareşalul în rezervă Paulus a acordat unui colaborator al postului de radio „Deutschlandsender" un interviu în legătură cu acordurile de la Paris.

Răspunzînd la întrebarea: „Cum apreciaţi acordurile de la Paris din punct de vedere militar şi militar-politic?", Paulus a spus printre altele:

„Acordurile de la Paris, prin însăşi încheierea lor, ilustrează tendinţa spre agresiune, deoarece dacă puterile occidentale nu ar avea planuri agresive ele ar accepta să încheie un pact general european de securitate colectivă şi să înlăture primejdia pe care o reprezintă pentru pace o Germanie scindată.

Ce-i drept anumite părţi ale acordurilor de la Paris conţin multe asigurări de intenţii paşnice. Dar tocmai crearea forţelor armate vest-germane şi includerea lor în organizaţia nord-atlantică fac ca aceste asigurări să devină vorbe goale.

Trebuie să pornim de la faptul că remilitarizarea Germaniei occidentale este legată nemijlocit de scindarea Germaniei provocată de puterile occidentale".

Paulus a fost întrebat ce crede despre desfăşurarea evenimentelor pe care le-ar putea provoca acordurile de la Paris?

In răspunsul său, Paulus a subliniat că „ratificarea acordurilor de la Paris de către Republica Federală şi alte state occidentale reprezintă pentru poporul german şi pentru popoarele Europei preludiul unui nou război mondial.

Două grupări de puteri vor fi opuse una alteia şi îşi vor spori înarmările..."

„Intîi să te înarmezi, dînd asigurări de intenţiile tale paşnice a spus Paulus, iar apoi să dai lovitura — aceasta nu este numai metoda criminală a lui Hitler, aceasta este concepţia militar-politică a organizaţiei nord-atlantice, aceasta este politica agresivă a S.U.A., care joacă un rol conducător în această organizaţie şi care încearcă să ţină sub permanenta ameninţare ţări mari ca Uniunea Sovietică şi China cu ajutorul unui sistem de baze de sprijin înaintate...".

„Ce ascund pentru poporul german acordurile de la Paris — a spus Paulus — o arată recentele hotărîri ale consiliului Uniunii Atlanticului, potrivit cărora folosirea armei atomice nu este condiţionată de consimţămîntul prealabil al tuturor celor 14 state membre ale N.A.T.O. Aşa-ziselor instanţe supreme, adică reprezentanţilor S.U.A., li se acordă dreptul ca peste capul populaţiei Germaniei occidentale să ia hotărîri ale căror urmări în virtutea situaţiei militar-politice şi strategice trebuie să se resfrîngă în primul rînd asupra Germaniei însăşi...

Trebuie să spun şi altceva în legătură cu ce-i aşteaptă pe agresorii blocului nord-atlantic. In ultimele războaie, atacînd prin surprindere, agresorul a repurtat de cele mai multe ori succese iniţiale care nu au influenţat rezultatul războiului. Al doilea război mondial este exemplul cel mai grăitor în această privinţă. Astăzi, datorită experienţei lor, popoarele sînt de la bun început destul de prevăzătoare şi manifestă vigilenţă. În această ordine de idei este greu să nu se aprecieze importanţa deosebită a Declaraţiei de la Moscova din 2 decembrie 1954. Agresorul, adică coaliţia nord-atlantică, nu va repurta succese iniţiale datorită luării prin surprindere".

U.R.S.S. restituie S.U.A. o serie de vase maritime militare împrumutate în timpul războiului

WASHINGTON 24 (Agerpres). — TASS transmite: In ultimul timp, la Washington au avut loc tratative între ambasada U.R.S.S. şi Departamentul de stat al S.U.A. în problemele legate de predarea către Statele Unite, în conformitate cu cererea guvernului U.R.S.S., a unor nave maritime militare primite de Uniunea Sovietică în perioada celui de al doilea război mondial în cadrul lend-lease-ului (lege de împrumut şi închiriere). Problema înapoierii acestor nave constituie o parte a problemei generale privind reglementarea conturilor lend-lease-ului.

La 22 decembrie a.c. a fost semnat la Washington un acord cu privire la predarea către Statele Unite, în portul japonez Maidzuru, în iunie—iulie 1955, a 27 nave maritime militare care se află în Oceanul Pacific.

Declaraţia comună a preşedintelui Iugoslaviei, Tito, şi prim-ministrului Indiei, Nehru

DELHI 24 (Agerpres).—După cum transmite Biroul Indian de Informaţii, la 23 decembrie a fost prezentată celor două camere ale Parlamentului indian declaraţia comună a preşedintelui Iugoslaviei Tito şi prim-ministrului Indiei, Nehru. In declaraţie se subliniază că în convorbirile pe care le-a avut preşedintele Tito cu prim-ministrul Nehru „au fost examinate în linii generale aspectele esenţiale ale problemelor internaţionale şi, mai ales, ale problemelor care prezintă un interes comun" pentru participanţii la tratative. In declaraţie se arată că relaţiile dintre India şi Iugoslavia „sînt bazate şi se vor baza pe principiile recunoaşterii suveranităţii, independenţii şi integrităţii fiecărei din aceste ţări; neagresiunii; egalităţii în drepturi; respectului reciproc şi neintervenţiei în afacerile interne ale fiecăreia din ele şi în cele ale altor ţări şi pe promovarea apropierii de condiţiile coexistenţei paşnice pentru ele însele şi pentru întreaga lume. Această concepţie fundamentală trebuie să domnească în relaţiile internaţionale şi să fie elementul principal în politica şi activitatea Organizaţiei Naţiunilor Unite".

„Preşedintele şi prim-ministrul, se spune în continuare în declaraţie, sînt convinşi că principiile care definesc relaţiile lor reciproce pot fi aplicate pe scară mult mai largă. Dacă aceste principii ar fi adoptate, aceasta ar constitui o contribuţie importantă la slăbirea încordării internaţionale şi la rezolvarea conflictelor nereglementate".

In cîteva rînduri

● *După o vizită de trei săptămîni la Varşovia, a sosit la Cracovia delegaţia culturală romînă alcătuită din: A. Finţi, prim regizor al Teatrului Naţional „I. L. Caragiale" (sala Studio) din Bucureşti, profesor la Institutul pentru teatru şi cinematografie, maestru emerit al artei şi laureat al Premiului de Stat; scriitorul Geo Bogza, membru corespondent al Academiei R.P.R. laureat al Premiului de Stat şi cunoscutul matematician, profesor M. Haimovici, membru corespondent al Academiei R.P.R., laureat al Premiului de Stat.*

● *Primul ministru al Japoniei, Ichiro Hatoyama, a declarat că guvernul său va depune toate eforturile pentru a obţine interzicerea armelor atomice.*

● *La 22 decembrie comisia pentru afacerile externe a Camerei deputaţilor din Belgia a aprobat raportul prezentat de Bohy asupra proiectului de lege cu privire la ratificarea acordurilor de la Paris.*

In aceeaşi zi, raportul a fost remis Biroului Camerei deputaţilor din Belgia. Citirea şi discutarea raportului în Camera deputaţilor va avea loc în ianuarie 1955, după ce aceasta îşi va relua lucrările.

● *Pe ecranele din Moscova rulează un film documentar special despre conferinţa ţărilor europene pentru asigurarea păcii şi securităţii în Europa. Filmul a fost turnat la Studioul central de filme documentare.*

● *In Germania occidentală şi în Berlinul occidental există 732 organizaţii militariste care constituie trei mari uniuni: „Uniunea soldaţilor germani", „Kiefhäuserbund" şi „Casca de oţel". Aceste organizaţii sînt conduse de foşti ofiţeri hitlerişti şi de foşti membri ai partidului hitlerist.*

● *Curtea de Apel a S.U.A. a respins cu două voturi contra unul acţiunea intentată de Partidul Comunist din Statele Unite cerînd declararea drept neconstituţională a legii fasciste McCarran, care cere partidului să se înregistreze ca „organizaţie subversivă" şi să prezinte Ministerului Justiţiei lista membrilor săi.*

● *Tratativele comerciale turco-italiene care s-au dus din luna iunie a. c. s-au terminat fără niciun rezultat, deoarece Turcia nu a fost în stare să satisfacă cererile Italiei în ceeace priveşte livrările de grîu.*

● *Conducerea partidului democrat-creştin din Italia a exclus din partid pe deputaţii Hugo Bartesaghi şi Mario Melloni pentru faptul că au votat împotriva ratificării acordurilor de la Paris.*

O expoziţie la New York înfăţişînd aspecte din munca şi realizările poporului romîn

NEW YORK 24 (Agerpres). — La 15 decembrie s-a deschis într-o sală centrală din New York sub auspiciile unui comitet de pictori americani, o expoziţie de fotografii înfăţişînd aspecte din munca şi realizările poporului romîn.

La expoziţie sînt prezentate şi obiecte de artă populară romînească şi de art zanat.

Expoziţia urmează să fie deschisă timp de o lună.

Impotriva persecuţiilor sălbatice la care sînt supuşi patrioţii iranieni!

Comitetul Permanent pentru Apărarea Păcii din R.P.R. a trimis telegrame Organizaţiei Naţiunilor Unite şi guvernului iranian prin care protestează împotriva persecuţiilor sălbatice la care sînt supuşi patrioţii iranieni, cerînd imediata încetare a acestor măsuri anti-democratice.

In telegrama adresată Organizaţiei Naţiunilor Unite se spune, printre altele:

„Alături de popoarele din lumea întreagă care luptă pentru apărarea păcii, libertăţii şi a demnităţii omului, milioane de cetăţeni iubitori de pace din Republica Populară Romînă, protestează împotriva sîngeroaselor acţiuni de represiune dezlănţuite de guvernul iranian şi cer cu hotărîre ca Organizaţia Naţiunilor Unite, cu autoritatea de care dispune, să intervină neîntîrziat pentru a asigura în Iran respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului înscrise în Carta O.N.U.".

„Partizanii păcii din Republica Populară Romînă, — se spune în telegrama adresată guvernului iranian — sînt profund zguduiţi de veştile cu privire la execuţiile şi silniciile împotriva patrioţilor iranieni care luptă pentru libertatea şi independenţa ţării lor, împotriva creării de noi blocuri militare agresive în Asia.

Cerem încetarea măsurilor antidemocratice şi punerea în libertate a patrioţilor iranieni, apărători ai cauzei păcii — cauza tuturor popoarelor". (Agerpres).

Decorarea tov. Simion Bughici cu „Ordinul Muncii" cl. I-a

Printr-un decret al Prezidiului Marii Adunări Naţionale, a fost conferit „Ordinul Muncii" cl. I-a, tov. Simion Bughici, ministrul Afacerilor Externe, cu prilejul împlinirii a 40 de ani de la naştere.

Sărbătorirea lui N. Stroe

Cu ocazia împlinirii a 30 de ani de muncă pe tărîmul artistic, joi seara a avut loc în sala Dalles din Capitală sărbătorirea lui N. Stroe, artist emerit al R.P.R.

Au luat cuvîntul compozitorul I. Vasilescu, laureat al Premiului de Stat, regizorul Nicuşor Constantinescu şi regizorul Mihai Zira, maestru emerit al artei din R.P.R., care au felicitat pe sărbătorit.

Artistul N. Stroe a prezentat cu concursul unui grup de artişti ai Ansamblului de Estradă un recital umoristic care s-a bucurat de un frumos succes.

Manifestările sportive organizate de F. S. G. T.

In cadrul marilor manifestări sportive care au loc în Franţa cu prilejul aniversării a 20 ani de la înfiinţarea Federaţiei Muncitoreşti de Gimnastică şi Sport — F.S.G.T., miercuri seara a început în sala sindicatelor minerilor din oraşul Saint-Etienne, întrecerile competiţiei de box la care participă sportivi din Finlanda, R.P. Ungară, R.P.R., R.P. Polonă, Austria şi Franţa (F.S.G.T.).

Mii de muncitori mineri şi amatori de sport din întreaga regiune au umplut pînă la refuz sala sindicatelor minerilor, făcînd o călduroasă manifestaţie de simpatie boxerilor participanţi. Întrecerile s-au bucurat de un real succes. O frumoasă victorie a realizat reprezentantul R.P.R la cat. uşoară C. Dumitrescu care a reuşit să-l întrecă la puncte pe fostul campion al R.P. Polone, Sadowski. Dănilă Done, campionul R.P.R. la cat. semi-uşoară a avut un adversar foarte dificil în persoana pugilistului polonez Bociard, cu care a terminat la egalitate. La cat. pană, tînărul M. Florescu a cedat de puţin la puncte în faţa lui Valasek (R.P. Polona).

In timpul şederii lor la Saint-Etienne, boxerii romîni ca şi ceilalţi sportivi din R.P. Ungară, R.P. Polonă, Austria şi Finlanda s-au bucurat de o atenţie generală din partea organizaţiilor muncitoreşti locale. În cinstea lor, sindicatele muncitorilor mineri şi ziarul „Le Patriote" au dat două recepţii care s-au desfăşurat într-o caldă atmosferă de prietenie.

SPECTACOLE

TEATRE: Teatrul de Operă şi Balet al R.P.R. orele 19,30: Cio-Cio-san; **Naţional „I. L. Caragiale"** (sala Comedia) orele 19: Floarea purpurie; orele 19,30: Fata fără zestre; **Naţional „I. L. Caragiale"** (sala Studio) orele 15: Ultima oră; orele 19,30: Liceenii; **Armatei** (sala Magheru) orele 19,30: Furtuni de primăvară; **Armatei** (sala din Calea 13 Septembrie) orele 19,30: Pîrjolul; **Municipal:** orele 10: Visul unei nopţi de vară; orele 19,30: Lumina de la Uimi; **Muncitoresc C.F.R.** (Giuleşti) orele 19,30: Articolul 19; **Tineretului** orele 10: Sînziana şi Pepelea, orele 19,30: Neisprăvitul; **Operetei** orele 19,30: Ana Lugojana; **Studioul actorului de film „C. Nottara"** orele 19,30: Mecii burghezi; **Ansamblul de Estradă al R.P.R.** (sala din Calea Victoriei 33—35) orele 16: ...Şi Ilie face sport; orele 20: Concert de muzică uşoară dirijat de H. Mălineanu; **Ansamblul de Estradă al R.P.R** (sala din str. Al. Popov 23) orele 19,30: Magazin de stat. **Teatrul Ţăndărică** (sala Baruch Berea) orele 20: Umor pe sfori; **Armatei** — Ansamblul de păpuşi (sala Modern, Bd. 6 Martie 2) orele 16,30: Iepuraşul îngîmfat; **Echipa artistică a C.C.A.** (sala din str. Uranus nr. 6) orele 19,30: Cu cîntec înainte; **Circul de Stat** orele 20: Primul spectacol.

CINEMATOGRAFE: Patria, I. C. Frimu: Stele vesele; **Republica:** Furtună pe Nipru; **Bucureşti:** Misterul lacului din munţi; **Înfrăţirea între popoare, T. Vladimirescu, Lumina:** Caut o nevastă; **Maxim Gorki:** Antilopa de aur; Valsul pe gheaţă; Smeul cel rău; **Elena Pavel, Tineretului:** Campionatul mondial de fotbal; **Victoria:** Circul Slavia; **8 Martie:** Asaltul fortului din munţi; **Unirea:** Centru înaintaş; **Donca Simo, Cultural:** O noapte la Veneţia; **C. David:** Zilele mîniei; **Al. Sahia, Libertăţii:** Epava din largul mării; **Flacăra:** Fetele din piaţa Spaniei; **Aurel Vlaicu:** Fanfan la Tulipe; **Munca:** Căsătorie ciudată; **Arta:** Şcoala curajului.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA Piaţa Scînteii — Tel. 7.60.10—7.60.20 Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi diduzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".
C. 10161